

ÖABT

ÖĞRETMENLİK ALAN BİLGİSİ TESTİ

rehberlik

ÖĞRETMENLİĞİ

DENEME • DENEME

5

ÖSYM Test
Tekniği

Güncel
Müfredat

Eko Kitap

PDF Çözüm

Akademik
Perspektif

Editör
Hakan ANKA

AKADEMİ
DENİZİ

1. Bronfenbrenner'in Ekolojik Sistem Kuramı'na göre farklı düzey ve etkilerde bireyin davranışlarını etkileyen çevresel sistemler vardır. Merkezine yani bireye doğru gidildikçe etki doğrudur, çevreye doğru ise etki dolaylı olur. Ancak bu sistemler birbirleri ile ilişkili ve bağlantılıdır. Buna göre I ve III numaralı ifadeler doğrudur.

(Cevap E)

2. Kohlberg'e göre geleneksel düzey iki şamadan oluşmaktadır: Kişilerarası uyum eğilimi ve kanun ve düzen eğilimi. Geleneksel düzeyde kişinin bencillikten uzaklaşıp çevresindekileri de düşündüğü ve kuralların doğasını kavramaya başladığı düzeydir. I numaralı davranışta kişilerarası uyum eğilimi, III numaralı davranışta da kanun ve düzen eğilimi gözlenmektedir. II ve IV ise gelenek öncesi düzeyi yansıtmaktadır.

(Cevap C)

3. Uçurumu algılayabilme derinlik algısı ile ilgilidir. Derinlik algısı, dünyayı üç boyutlu olarak algılamak ve nesnelerin mesafesini yaratabilmesidir. Derinlik algısı, beyin her bir gözün farklı resimlerini işlediğinde ve bunları tek bir 3 boyutlu görüntü oluşturmak için birleştirdiğinde elde edilir. Derinlik algısı, gözlerin nesneler arasındaki mesafeleri belirlemesini ve bize yakın ya da uzak bir şey olup olmadığını söylemesini mümkün kılar.

(Cevap D)

4. Özelden özele aklı yürütme işlem öncesi (3-6 yaş) dönemde gözlenen sınırlı bir düşünme yoludur. Çocuk sınırlı özel bir durum için geçerli olan kuralı yine sınırlı ve özel bir durum için de geçerli saymakta, akıl dışı bir akıl yürütme izlemektedir. Verilen örnekte el temizliği için yani sınırlı özel bir durumu farklı bir özel durum için (vücuttaki mikropların temizlenmesi) de geçerli olabileceğini düşünülür.

(Cevap C)

5. Telgraf konuşması ya da telegrafik konuşma olarak da adlandırılan dil gelişim aşaması yaklaşık 18-24 ay arasında kapsamaktadır. Bu dönemde çocuk artık iki kelimeyi bitirebilmektedir. Ancak bu dönemdeki konuşmalarda ek, bağlaç gibi gramer unsurları gözlenmez. Verilen örnekte de her ne kadar çocuk kendine özgü bir biçimde olsa da yalın biçimde iki kelimeyi yan yana getirmiştir.

(Cevap B)

6. Soruda verilen örnek durumda Ahmet'in özgüven ve iletişim problemlerinin iki kaynağı olduğu görülmektedir. Bunlar Ahmet'in göç etmesi ve ergenlik döneminde olması. Göç normatif olmayan bir etkidir, yani yaş grubunu değil bireyi etkilemektedir, sadece Ahmet için özel bir durumdur. Ergenlik ve bu dönemde yaşanabilecek güçlüklerin birey üzerindeki etkisi ise normatif ve yaşa bağlı bir etkidir, yani ilgili yaşlardaki pek çok ergeni etkileyebilmektedir.

(Cevap E)

7. Bilgi işleme kuramı açısından hareket gelişiminde işlem basamakları; girdi, bilgi işleme, çıktı ve geribildirimdir. İlk maddede (I) hareket sonrası ortaya çıkan sonuca yönelik bir geribildirim söz konusudur. İkinci madde (II) hareket öncesi koşullara yönelik verileri içeren girdi basamağıdır. Son madde de (III) ortaya çıkan beceri yani çıktı vardır.

(Cevap A)

8. Kendimize odaklı bir bakış açısına sahip olduğumuz için, gerçekte olduğundan daha fazla dikkat çektiğimizi düşünürüz. Buna sahne ışığı etkisi denir ve kendimizi ilgi odağı olarak görme eğilimimiz olduğu anlamına gelir. Bu etki sonucunda sezgisel olarak diğerlerinin bize olduğundan daha fazla dikkat ettiklerini varsayız.

(Cevap D)

9. Uzun süreli bellek Semantik; (Anlamasal), anısal (Episodik) ve işlemsel (Prosedürel) bellekten oluşmaktadır. Semantik bellek olgusal bilgileri, ilke, kavram ve genellemeleri kapsar. II ve IV semantik belleğe yöneliktir. 'Nasıl yapılır?' sorusu işlemsel bellek ile, 'Neler yaşadın?' anısal bellek ile ilgilidir.

(Cevap D)

10. Pekıştirmenin bir periyoda, zamansal duruma göre ayarlandığı tarifeler aralıklı tarifelerdir. Eğer örnekteki gibi pekıştirmenin ne zaman geleceği belli ise sabit aralıklı tarife söz konusudur. Her hafta Çarşamba, her gün sabah onda, her ayın on beşinde gibi tarifeler sabit aralıklı tarifedir.

(Cevap D)

11. Davranışçı kuram insan davranışlarının tamamen çevre tarafından kontrol edildiğini vurgulamaktadır. Davranışçı kurama göre tüm davranışlarımız U-T bağları ile kazanılır. Davranışçı yaklaşımın temele alındığı eğitim sistemlerinde ödül, ceza, davranış biçimlendirme, sistematik duyarsızlaştırma, simgesel ödülle pekıştirme gibi davranış kontrol teknikleri kullanılır. Gamze Öğretmen de ödül temelli bir davranış kontrol süreci izlemiştir.

(Cevap B)

12. Verilen örnek durumda hemen yemek istemek yani dürtünün beklenmeden karşılanmasını beklemek yapısal kişilik kuramında haz ilkesine karşılık gelir. Bunları söyleyen bu dürtülerin giderilmesini isteyen iddir. Ego bireyi koruyan ihtiyaçları sağlıklı biçimde karşılayan mekanizmadır. Verilen örnekte sağlıklı olmayan bir dürtü için dürtüler uygun koşullar sağlanana kadar ertelenmiştir.

(Cevap C)

13. Bireyin kendinde bulunan kusurları başkalarında görme davranışına yansıtma denir. Yansıtma kişi kendi eksikliklerinin ve yenilgilerinin sorumluluğunu veya suçunu başkalarına yüklediği gibi, kendinde suçluluk uyandırarak nitelikteki dürtü, düşünce ve isteklerini diğer insanlarda mal edebilir. Soruda öğretmen disiplini sağlayamadaki eksikliğini velilere yükleyerek yansıtma savunma mekanizmasına başvurmuştur.

(Cevap E)

14. Adler'in kişilik kuramına göre birey sosyal bir canlıdır ve sosyal ilişkilerinde güçlü ve üstün olmak ister. Üstünlük çabası ve aşağılık kompleksinden kaçış bireylerin davranışlarını yönlendiren temel dinamiklerdendir. Verilen örnek durumda Adler'in kuramı açısından Osman için aile içerisinde bir üstünlük çabası söz konusudur.

(Cevap C)

15. Gestalt kuramcıları kavrama yoluyla öğrenmeyi tanımlayarak yaratıcı düşünmeye ilişkin önemli görüşler ortaya koymuştur. Kavrama yoluyla öğrenme ya da diğer bir ifadeyle soruna yaratıcı çözümler bulma Gestalt yaklaşımına göre sorunu bütüncül bir bakış açısıyla görmeyi gerektirir. Bu bakış açısında birey temel noktalar üzerinde odaklanır. Yani II ve III yaratıcı düşünmenin temelinde yer alır.

(Cevap C)

16. Erikson'un Psikososyal Gelişim Kuramı'na göre Cenk Bey üretkenliğe karşı durgunluk dönemindedir. Bu dönemde birey üretmek ve çevresine faydalı olmak ister. Bir öğretmenin öğrencilerine katkıda bulunması, anne babanın çocuklarını kendi idealleri doğrultusunda yetiştirmeye gayret etmesi ya da çevresindeki insanlara katkı sağlaması üretkenliktir ve bu dönemde kişilik gelişimi açısından bireyin ihtiyacıdır

(Cevap B)

17. Kaçınmacı bağlanma stilinde kişi yakın ilişkilerde bulunmaktan, duygusal bağlanmadan uzak durmaktadır. Kaçınmacı bağlanma stilinde bireyin yakın ilişkiden uzak durmasının temelinde terk edilme ve reddedilme korkusu yatmaktadır

(Cevap C)

18. Glasser'e göre kimlik tüm insanların tek bir temel gereksinimi vardır, o da kimliktir. Kimlik bizim bu dünyada olan varlıklardan farklı olduğumuzu, kendimize özgü olduğumuzu hissetme gereksinimimizdir. Sorumluluk ise diğerlerinin gereksinimlerinin olduğunun farkında olmamızdır. Kendi ereksinimlerimizi başkalarının gereksinimlerini karşılama yeteneklerinden mahrum bırakmayacak şekilde karşılama yeteneğidir.

(Cevap B)

19. Günümüzde Beş Faktör Kişilik Kuramı yaygın biçimde kabul görmektedir. "Büyük Beşli" olarak da adlandırılan bu kuram, farklı kültürlerde ve dillerde çalışılmış ve ortak sonuçlardan sonra zaman içinde kişilik kuramına dönüşmüştür. Bütün bu bağımsız araştırmalar kuramı geliştirirken her boyutun iki kutbu olduğunu da belirterek insanların kendilerini ve başkalarını tanımlamak için bu sıfatları kullandıklarını ortaya çıkartmışlardır. Kuramda tanımlanan beş boyut şunlardır:

- Dışa dönüklük
- Nevrotiklik
- Yaşantıya açıklık
- Sorumluluk
- Uyumluluk

Dışadönüklük boyutundan yüksek puan alan bireyler eğlenmeyi seven, sevecen, konuşkan ve sosyal kişilerdir. Deneyime açık kişiler meraklı, hayal gücü geniş ve özgürlükçü kişilerdir. Buna göre İpek'in dışadönüklük ve deneyime açıklık yönleri ön plandadır

(Cevap B)

20. Gölge kişiliğin karanlık, hayvansı yönüdür. Gölgenin bir kısmı kişisel bilinçdışında bir kısmı da kolektif bilinç dışındadır. Engellediğimiz her şeyi yapmak isteyen, toplumsal standartlara uymayan, utanç duyduğumuz ve kendimizle ilgili bilmek istemediğimiz her şey. Aynı zamanda yaratıcılığın da kaynağı. Gölge, hoş gitmeyen özellikler, diğer insanlara yansıtılır.

(Cevap C)

21. Rüya çalışmaları Gestalt terapide de kullanılmaktadır. Ancak rüyalara yaklaşım psikanalitik kuramdan farklıdır. A, B, D ve E seçeneklerinde verilenler psikanalitik kuramın rüyalara bakışını yansıtmaktadır. Gestalt terapiye göre rüyalar bilinçdışı yansımaları ya da isteklerin dışavurumu değildir. Rüyalarda görünenler kişiliğin parçalarıdır. Amaç da analiz edip parçalamak değil bu kişilik parçalarını bir araya getirmek bütünlüşmeyi sağlamaktır

(Cevap C)

22. Varoluşçu yaklaşımda danışanın yaşamını kazanması amaçlanır. Danışanın sorumluluk alabilmesi için bir ortam oluşturulmaya çalışılır. Varoluşçu yaklaşıma göre insan dışındaki varlıklar, nasıl yaratılmışlarsa öyle kalmak zorundayken; insan, kendi varlığına katkıda bulunabilen, kendini var edebilen tek canlıdır. Özgür seçimleriyle insan kendisini değiştirebilmekte, geliştirebilmekte ve kendi varoluşunu gerçekleştirmektedir. Varoluşçu yaklaşım insanın biricik oluşu ve özgün olma özelliğini hiçe sayarak bir nesne gibi ele alan yaklaşımlara karşı bir tepki olarak doğmuştur. Varoluşçu düşünce insanın kendini yaşamakta olduğu zaman içinde varedebileceği ve değiştirelebileceği ilkesine dayanmaktadır.

(Cevap E)

23. Adlerian terapide terapinin temel amacı, danışanda ait olma duygusunun geliştirilmesi, toplumsal duygu ve sosyal ilgi olarak nitelendirilen davranış ve süreçleri benimsemesine yardımcı olmaktır. Danışanda ait olma duygusunun geliştirilmesi, toplumsal duygu ve sosyal ilgi olarak nitelendirilen davranış ve süreçleri benimsemesine yardımcı olmak amaçlarıdır. Terapistler, danışanların kendilerini daha iyi anlamalarına, güçlüklerinin üstesinden gelmelerine ve kendi yaşam hikayelerini değiştirmelerine yardımcı olurlar. Adlerian terapistler, işbirliğine, karşılıklı inanca, saygıya, güvene ve hedeflerin düzenlenmesine dayalı, her ikisinin de eşit olduğu danışan-terapist ilişkisinin en iyi ilişki olduğunu düşünürler. Terapist ve danışan arasında güçlü bir terapötik çalışma ilişkisi geliştirmek, terapi sonunda başarılı sonuç elde etmek için gereklidir.

(Cevap A)

24. Danışanın tepkisi içeriğin yansıtılması için örnek oluşturur. İçeriğin yansıtılması, danışanın söylediklerinin içerik bakımından açıklığa kavuşturulmasıdır. İçeriğin yansıtılması, danışanın düşüncelerinin psikolojik danışmanca doğru anlaşılıp anlaşılmadığını kontrol etmeye, fikirlerin daha belirgin bir şekilde ifade edilerek kristalleşmesine, Psikolojik danışmanın danışanın düşüncelerini anlamaya çalıştığını iletmeye yarar.

(Cevap C)

25. Enürezis sorunun Türkçe karşılığı alt ıslatmadır. Ülkemizde sıkça karşılaşılan bir sorundur. Gece altını ıslatma enürezis nokturna, hem gündüz hem gece altını ıslatma enürezis diurna olarak adlandırılır. Sorudaki örnek durumda Orhan gündüz sınıfta da bu sorunu yaşadığı için enürezis diurna söz konusudur

(Cevap B)

26. Eğer bir çocukta aşağıdakiler gözlemleniyorsa Otizm açısından değerlendirme yapmak gerekir;

- Göz teması kurmuyorsa,
- İsmi söylediğinizde bakmıyorsa,
- Söyleneni işitmiyor gibi davranıyorsa,
- Parmağıyla istediği şeyi göstermiyorsa,
- Oyuncaklarla oynamayı bilmiyorsa,
- Akranlarının oynadığı oyunlara ilgi göstermiyorsa,
- Bazı sözleri tekrar tekrar ve ilişkisiz ortamlarda söylüyorsa,
- Konuşmada akranlarının gerisinde kalmışsa,
- Sallanmak, çırpınmak gibi garip hareketleri varsa,
- Aşırı hareketli, hep kendi bildiğince davranıyorsa,
- Gözleri bir şeye takılıp kalıyorsa,
- Bazı eşyaları döndürmek, sıraya dizmek gibi sıra dışı hareketler yapıyorsa,
- Günlük yaşamındaki düzen değişikliklerine aşırı tepki veriyorsa,

(Cevap E)

27. Seçici konuşmamazlık (selektif mutizm), çocuk/gencin çeşitli ortamlarda konuşuyor olmasına karşın okul veya oyun grupları gibi konuşması beklenen toplumsal ortamlarda konuşmayı her şart altında reddetmesi durumudur. Çocuk bazen sadece bir tek ortamda konuşmayabilir ya da bu davranışını çeşitli ortamlarda gösterebilir. Ayşe ev ortamında konuşup sınıfta sessizlik gösterdiği için selektif (seçici) mutizm durumu söz konusudur.

(Cevap B)

28. DSM-V tanıları açısından Nörogelişimsel Bozukluklar şunlardır;

- Zihinsel Yeti Eksikliği
- İletişim Bozuklukları
- Otizm Spektrum Bozukluğu
- Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu
- Özgül Öğrenme Bozukluğu
- Devinim (Motor) Bozuklukları

Bipolar bozukluk ise DSM-V'te Bipolar ve İlişkili Bozuklukları kapsamında ele alınmıştır.

Ruhsal Bozukluğa Tanımlamak

Herhangi bir ruhsal bozukluk tanımının sahip olması gereken dört temel ölçüt vardır.

1) Kişisel sıkıntı: Davranışı kişinin aşırı sıkıntı yaşamasına sebep oluyorsa kişinin davranışı bozukluk olarak sınıflandırılabilir.

2) Yeti yitimi: Hayatın önemli bir alanında bozulma (örneğin, iş ilişkileri ya da kişisel ilişkiler) ruhsal bozukluğa tanımlayabilir.

3) Sosyal normlara uymamak: Örneğin, obsesif kompulsif bozukluğu olan kişiler tarafından sergilenen tekrarlayıcı ritüeller sosyal normlara aykırıdır.

4) İşlev bozukluğu: Davranışsal, biyolojik ve psikolojik işlev bozukluğunun hepsi bir-biri ile ilişkilidir.

(Cevap B)

29. Çocukluk çağı tepkisel bağlanma bozukluğu, sosyal iletişimde sorunlar ile kendini gösterir. Hayatın ilk yıllarında çocuk ile ona bakım veren kişi arasında sağlıklı duygusal bağlanmanın meydana gelmemesi sonucunda ortaya çıkar. Sağlıklı duygusal bağlanmayı gerçekleştiremeyen bu çocuklar, çevrelerine karşı güven duygusu geliştirememektedir ve buna bağlı olarak da duygusal gelişimde sorunlar oluşmaktadır.

Belirtileri şunlardır;

- Seslenince tepki vermeye ya da nadiren tepki verme
- Sosyal iletişimi kendiliğinden başlatmama
- Huzursuz olduğunda veya ağladığında kolay sakinleşmeme
- Bakım veren kişinin ortadan kaybolmasına aldırış etmeme
- İnsanları yabancılamama
- Uzun süreli göz teması pek kurmama veya nadiren kurma
- Fiziksel temastan hoşlanmama, reddetme
- Sözlü olmayan iletişimde yetersizlik: el işareti kullanmama, bay bay şeklinde el sallamama, jest ve mimik kullanmama
- Dil ve konuşmada gecikme
- Duydukları kalıp cümleleri tekrarlama veya cevap vermek yerine ona söylenenin aynısını tekrarlama

Otizm spektrum bozukluğu ile tepkisel bağlanma bozukluğu arasında oldukça kesişen belirtiler vardır. Ağır olguları otizmden ayırmak bazen zor olabilmektedir.

(Cevap A)

30. Öz kontrol bireyin duygu, düşünce ve davranışlarını denetleyebilmesidir. Öz kontrol gelişimi sosyal yaşamda birey için oldukça önemlidir. Bu açıdan çocuklar desteklenmelidir. Olumsuz dürtüleri kontrol konusunda çocuklara uygun ortamlar oluşturulmalıdır. Özellikle olumsuz bir davranış sonrası davranışın neye yol açtığını birey net biçimde görebiliyorsa aynı davranışın tekrarlanma olasılığı azalacaktır. Ceza verme, örnek gösterme ve öğüt gelişimi destekleyebilecek uygulamalar olamaz.

(Cevap D)

31. Sosyal kaygı bozukluğu, başkalarının gözünün üzerinde olabileceği sosyal ortamlarda olma ya da sadece tanınık olmayan insanlarla karşılaşıldığına yaşanan mantıklı olmayan ısrarlı bir korkudur. Bu bozukluk DSM IV-TR de sosyal fobi olarak adlandırılmaktadır.

Duygudurum Bozuklukları

Duygularda etkisizleşmeye neden olur. Aşırı üzüntüden ve bağları koparan depresyondan, aşırı sevincin görüldüğü maniyeye doğru giden duygusal karışıklıklara neden olur.

DSM-V'te Duygudurum Bozuklukları

a) Depresif Bozukluklar

- Majör Depresif Bozukluk, Tek Dönemli
- Majör Depresif Bozukluk, Tekrarlayan
- Süreğen (Uzun Süreli) Depresif Bozukluk
- Adet öncesi disforik bozukluk
- Yıkıcı Duygudurum Düzensizlik Bozukluğu

b) İki Uçlu (Bipolar) Bozukluğu

- İki Uçlu I Bozukluklar
- İki Uçlu II Bozukluklar
- Döngüsel (Siklotimi) Bozuklukları

(Cevap C)

32. Beden algı bozukluğu tanılı insanlar, görünüşlerinde bir veya daha fazla hayali ya da abartılı bir eksiklik olduğu konusunda takıntılıdır. BDB tanısı olan insanlar diğer insanlar tarafından çekici görünse de hastalar kendini çirkin veya görünüşlerini 'korkunç' bulur. BDB tanısı olan insanlar sıklıkla görünüşleri ile ilgili yüksek kaygı, utanç ve çökkünlük hissi yaşamaktadır.

(Cevap B)

33. Bireyi tanıma teknikleri uygulanmış olmak için uygulanmaz. Bireyi tanıma teknikleri sayesinde birey hakkında elde edilen bilgiler mutlaka kullanılmalıdır. Eğer kullanılmayacaksa yani bireyin kendini daha iyi tanımasına, içgörü kazanmasına ve problemleri çözmesine katkı sağlamayacaksa bir tekniğin uygulanması gereksizdir

(Cevap B)

34. Psikolojik testler uygulanacak gruba uygun olarak standartlaştırılır. Örneğin 0-16 yaş arası kullanılacak bir test bu yaş grubuna uygulanarak standartlaştırılır. Test kullanım esnasında buna dikkat edilmelidir ve standartlaştırmaya uygun uygulanmalıdır. Ergenlik için geliştirilmiş bir testi farklı bir yaş grubuna uygulamaya örneklem hatasıdır, yanlış sonuçlar verir.

(Cevap A)

35. Psikodrama kişilerin ilişkilerini, bu ilişkilerde yaşadıkları sorunları, çatışmaları ve kendi iç dünyalarını spontan (kendiliğinden, doğal) bir biçimde, bir oyunun içinde rol alarak incelemelerini ve farkındalığa ulaşmalarını sağlamaya çalışır. Moreno psikodramayı gerçeğin yeniden canlandırılması olarak tanımlar. Grup içerisinde birey kendi sorunlarını ifade eder ve düşüncelerini grupla paylaşır. Amaç sadece rol alan başoyuncunun içgörü kazanması değildir, diğer katılımcılar da kendi içsel dünyalarına yönelik içgörü geliştirir.

(Cevap A)

36. Verilen önermelere baktığımızda I numaralı olan doğrudur çünkü diğerleri tarafından anılma yani '/' işareti en çok Ceren'dedir. Murat bağdaşım hali en düşük öğrencidir çünkü kendisi için seçtiği özellik ile diğerlerinin onun için seçtikleri arasında hiç uyum yoktur. Yiğit ise Murat'ın tam tersi tam bir bağdaşım düzeyindedir. Kendisi için seçtikleri ile arkadaşlarının onun için seçtikleri tam uyumaktadır.

(Cevap E)

37. Herhangi bir öğrencinin belli bir ortamda, öğrenci hakkında bilgi verecek bir davranışının ayrıntılı ve objektif olarak forma yazılarak betimlenmesidir. Olayı/durumu gözleyen gözlemcinin yorumu olmadan olduğu gibi kaydetmesi gerekir, gözlemcinin yorumları kayıta olaydan ayrı biçimde kaydedilmelidir. Çünkü anekdotlar doğal koşullarda ortaya çıkan gerçek davranışları yansıttığı ölçüde yararlı olurlar.

(Cevap A)

38. Açık uçlu soruların değerlendirilmesi güçtür ve istatistiksel çalışmalara uygun değildir. Bu tip sorulara katılımcılar istediği biçimde yanıt vereceğinden uygulama süresi uzar. Anketlerde açık uçlu sorular kullanmak katılımcılara cevap özgürlüğü sunar ve farklı görüşlerin ortaya çıkma ihtimali artar.

(Cevap E)

39. Görüşme sürecinin etkili olabilmesi için uygun ve nitelikli sorular hazırlanması oldukça önemlidir. Görüşme için soru hazırlanırken ilk dikkat edilmesi gereken ve en önemli husus soruların görüşmenin amaç ve sınırlılıklarına uygun olmasıdır.

(Cevap B)

40. Dereceleme ölçeği kullanırken gözlemcinin öğrencilerin tümünü aynı veya benzer derecelere koymasına kişisel yanlılık hatası denir. Kişisel yanlılık hatası üç şekilde gözlenir; Cimrilik, bonkörlük, merkeze yığılma. Örnekteki gibi gözlemci ölçeğin yüksek puanlarını kullanması bonkörlük hatasıdır.

(Cevap D)

41. Varoluşçu danışma kuramı insanı gelişme çabası içerisinde olan özgür bir varlık olarak ele almaktadır. Varoluşçu yaklaşıma göre insan özgür bir varlıktır ve yaşamı anlamlı kılan kendisidir. Psikolojik danışma sürecinin amacı da bireyin kendisi için sorumluluk alabilmesini, bağımsızlığını kazanabilmesini, yaşamı anlamlı kılabilmesini ve varoluşunu yeniden yaşayarak tüm potansiyelini ortaya koyabilmesini sağlamaya çalışmak olmalıdır.

(Cevap E)

42. Kişileştirmeler Sullivan'a göre biz yaşantılarımızı kendimiz ve diğerleriyle ilgili zihinsel kavramlar (imgeler) oluşturarak örgütleriz. Sullivan bu zihinsel imgelere kişiselleştirmeler adını vermiştir. İyi ben kişileştirmesi geçmişte ödüllendirilmiş olan ve bizim iyi hissetmemize yardımcı olan yönlerimizden oluşmaktadır. Bunlar güvenlik duygusuyla ilişkilendirdiğimiz ve kaygı duygusu yaşamadığımız yönlerimizdir.

(Cevap C)

43. Seçeneklerde verilen basamaklardan danışan problemi için uygulamalar diğerlerinden daha sonra gelir. Bu basamaktan önce genel olarak danışma amaçları belirlenir, süreç tanımlanır ve danışana açıklanır, yakın ilişki ve işbirliği kurarak danışan yakından tanınır. Bu aşamadan sonra danışanın problemleri tanımlanır ve analiz edilir ve çözüm için planlama yapılır. Problem çözümü için uygulamalardan sonra da değerlendirme ve sonlandırma gerçekleştirilir.

(Cevap E)

44. Danışandan hız alan yaklaşıma göre olgun insan algılarında gerçekçidir, savunmaya geçmez. Olgunluk başkalarından farklı olduğunu kabul etmeyi ve davranışlarının sorumluluğunu üstlenmeyi gerektirir.

(Cevap D)

45. Varoluşçu yaklaşıma göre özgürlük bireyin en önemli gereksinimidir ve doğada insana kendinden başka yol gösterecek başka bir yardımcı yoktur. Danışma süreci soruda da belirtildiği üzere üç aşamada gerçekleşir. Üçüncü aşama danışanın 2. Aşamada netlik kazanan görüşlerinin yerine yenilerini koymaktır. Danışan değer ve inançları konusunda ne gibi bir farkındalık kazandığını ortaya koyar ve bunu sabitlemesi için danışman tarafından desteklenir.

(Cevap A)

46. Grupla psikolojik danışmanın özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz.

- Kişiler arası ilişki yaklaşımı odaklıdır,
- Grup bir süreçtir,
- Grup süreci dinamikdir,
- Gelişim için üyelerin kendini açması gerekir,
- Şimdi ve burada yaklaşımı gerekli.

Buna göre A seçeneği uygun değildir, şimdi ve burada yaklaşımına terstir.

(Cevap A)

47. Kontur-transferans danışmanın duygularını danışana aktarmasıdır. Bu durum hiçbir yaklaşım açısından uygun bir durum değildir. Danışman danışanını sevgilisi, eşi, arkadaşı ya da çocuğu gibi görebilir ve karşısındaki kişiye duygularını aktarabilir.

(Cevap C)

48. Roe'nun kuramı kişilik temelli bir yaklaşımdır. Kuramını Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine dayandırmıştır. Meslekleri insanla veya insan olmayana ilgilenmeyi gerektiren meslekler olarak ikiye ayırmıştır. Roe'ya göre; anne – baba tutumları çocukların meslek seçimlerinin esas belirleyicisidir. Bu nedenle meslek gelişimi, bireyin çocukluk yıllarında geliştirilen ilgilere ve bu ilgilerin temelinde yatan gereksinimlerin nasıl karşılandığında bağlıdır.

(Cevap E)

49. İlkokul yılları mesleki rehberlik açısından farkındalık ve olumlu tutum geliştirme dönemidir. Ortaokul ve lisenin ilk yılları da kendini mesleki anlamda daha iyi tanıma ve seçeneklerini daha iyi araştırma dönemidir. Mesleki tercih ise lise döneminde gerçekleşir. Lise sonunda bireyden kendine uygun bir meslek kararı vermesi beklenir.

(Cevap D)

50. Yetenek bireyin potansiyelleridir. Doğuştan getirilen güçlerin çevreyle etkileşimi olarak ortaya çıkmasıdır. Yetenek meslek seçiminde dikkate alınması gereken ilk ve en önemli faktördür. Yetenek bireyin sınırlarını çizer ve ilgili meslekteki başarılı olup olamayacağını temelde belirleyicisidir.

(Cevap E)

51. Sosyal tip insan ilişkilerinden, iletişimden ve takım çalışmasından hoşlanır. Sanatçı tipler ise duygusal, sezgi ve hayal gücüyle yaratıcı çalışmalar yapan kişilerdir. Ayrıntılı çalışan, problem çözme gücü yüksek ve mantıksal yönü güçlü kişiler de araştırmacıdır

(Cevap B)

52. Ortaöğretim dönemi mesleki rehberlik açısından kritik dönemdir. Bunun temel nedeni bu dönemde bireyin mesleki karar vermesidir. Ancak çağdaş gelişimsel anlayışı temele alan mesleki rehberlik yaklaşımı süreci bir gelişim süreci olarak görür. Bu açıdan ortaöğretim döneminde bireyin mesleki yaşamı bütün olarak görmesi ve kendisi için kariyer planı yapması desteklenmelidir.

(Cevap E)

53. Çocuk ilerde isteyebileceği mesleğin ne olacağını düşünür ve keyfi/hayali seçimler yapar. Geçici (deneme) seçim dönemi Deneme dönemidir, Gerçekçi dönem Gerçekçi seçimlerin yapıldığı dönemdir. Bireyin bu dönemde kararları kesinleşir ve seçimini yapar. Billur-laşma Tüm içsel ve dışsal faktörleri değerlendirip seçenekleri içerisinden belli bir mesleki amaca bağlanmaz. Belirleme kesinleşir ve buna bağlı özel planlar yapılır.

(Cevap B)

54. Rehberlik hizmetlerini değerlendirme süreci hedef belirleme ile başlar. Değerlendirmenin hangi amaçla gerçekleştirileceği bundan sonraki diğer basamakları da şekillendirir. Amaç belirlendikten sonra iş ve işlemlere ilişkin planlama yapılmalıdır. Bu aşamadan sonra değerlendirmede veri toplamak için kullanılacak ölçme araçları seçilmelidir. Bu araçlar uygulanıp gerekli veriler toplanmalı ve sonra bu verilerle amaçlar karşılaştırılmalıdır.

(Cevap D)

55. E-rehberlik modülünde 3 hedef düzeyi vardır. Onlar genel, yerel ve özel hedeflerdir. Genel hedefler bakanlık, yerel hedefler il, özel hedefler de okul düzeyinde belirlenir. Özel hedefler okulun özelliklerine, öğrencilerin ihtiyaçlarına, genel ve yerel hedeflere uyumlu olacak şekilde belirlenir ve okul müdürü tarafından sisteme girilir. Rehberlik hizmetleri kapsamında yapılacak etkinlikler de bu hedeflere uygun olmalı, bu hedefleri gerçekleştirecek nitelikte olmalıdır. Hedefler etkinliğe göre değil etkinlikler hedeflere göre belirlenir.

(Cevap E)

56. Destek hizmetler, dolaylı yoldan öğrencinin kişisel, sosyal, eğitsel ve mesleki gelişimini destekleyen rehberlik hizmetleridir. Müşavirlik, işbirliği ve mesleki gelişim kapsamında yapılacak çalışmalar destek hizmetler kapsamında yer almaktadır

(Cevap D)

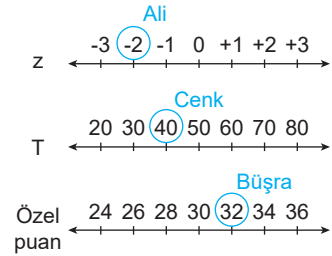
57. Değerlendirme sürecinde uzun vadeli çıktılar, programın öğrenciler mezun olduktan sonraki etkilerini değerlendirmeye odaklanır ve bununla ilgili çıktılar ancak izleme çalışmaları ile elde edilebilir

(Cevap B)

58. Gizlilik ilkesi soruda da belirtildiği üzere rehberlik ve psikolojik danışma sürecinin en temel ilkelerindedir. Danışman bu ilke doğrultusunda danışanına ait bilgileri onun rızası dışında üçüncü kişi ve kurumlarla paylaşamaz. Ancak danışanın ya da başka birinin hayatı söz konusuysa (intihar, birini öldüreceğini söyleme), kamusal zarar ya da danışanın ya da başka birinin cinsel fiziksel istismarı söz konusu ise gizlilik ilkesi ortadan kalkar. İ numaralı ifade ise bir davranış ve kişilik problemi-dır danışma sürecindeki bu ve benzeri bilgilerin gizliliği korunmalıdır

(Cevap C)

59. Standart puanları birbirleri ile kıyaslamak için şu dönüşüm doğrularını çizebiliriz.

Buna göre öğrencilerin başarılarına göre sıralaması: Büşra – Cenk – Ali şeklindedir.

(Cevap E)

60. Dördüncü düzey bilgi çok gizli nitelikteki bilgilerdir. Bu düzeyde bilgiler kilitli dolaplarda saklanır. Psikolojik inceleme ve psikiyatrik değerlendirme sonuçları, sosyal hizmet raporları, tıbbi ve yasal inceleme sonuçları bu düzeyde bilgilerdir.

(Cevap C)

61. Psikolojik danışmanın en nitelikli hizmeti sunabilmesi için mesleki sınırlarını bilmesi ve hizmetleri aldığı eğitim ve formasyona uygun şekilde yürütmesi yetkinlik ilkesi kapsamındadır. Yetkinlik sadece sınırlarını bilme değil danışmanın alanındaki yeni gelişmeleri takip etmesi ve bu doğrultuda kendi kişisel ve mesleki donanımını geliştirmesini de içerir. Yiğit Bey'in mesleki gelişim çabaları yetkinlik kapsamındadır.

(Cevap A)

01

REHBERLİK

62. Cinsel, duygusal ya da fiziksel açıdan ihmal ve istismar edilen; eğitim, ekonomik ya da sağlık yönünden ihmal edilen; madde kullanan/bulunduran/satan öğrencilere yardım sunmak amacı ile yetkili kişi ya da kurumlara bildirim yapma zorunludur. Bu durumları bilip de sessiz kalmak vicdani ve mesleki açıdan uygun değildir.

(Cevap E)

63. Gelişimsel yaklaşım öğrencilerin gelişim görevlerine odaklanır. Birey tüm yönleriyle ele alınır ve gelişimini sağlıklı biçimde sürdürebilmesi için desteklenmesi amaçlanır. Bu açıdan rehberlik probleme odaklanmaz, dolayısıyla rehberlik hizmetleri de sadece problemli bireylere yönelik bir hizmet olarak değerlendirilmez. Gelişim ödevleri tüm bireyler için söz konusu olduğundan rehberlik de tüm bireylere dönüktür.

(Cevap E)

64. Özel eğitim hizmetlerinin özel eğitim ihtiyacı olan bireyleri sosyal ve fiziksel çevrelerinden mümkün olduğu kadar ayırmadan, toplumla etkileşim ve karşılıklı uyum sağlama sürecini kapsayacak şekilde planlanıp yürütülmesi esastır. Bu ilke doğrultusunda D seçeneğindeki ifade yanlıştır.

(Cevap D)

65. İletişim engeli iletişimi sekteye uğratan ve devamını engelleyen her türlü sözlü sözsüz mesajlardır. Yargılamak, suçlamak, durumu yorumlayıp analiz etmek, nasihat ve akıl vermek sıklıkla karşımıza çıkan engellerdir. Seçeneklerde verilenlerden B seçeneğinde ise engelden çok bir empatik dil söz konusudur. Bu karşındaki anlama çabasının göstergesidir.

(Cevap B)

66. İlköğretim döneminde rehberlik çalışmalarında öğrenci ile doğrudan yapılan çalışmalar sınırlı olduğu için rehberlik etkinlikleri öğrencinin çevresine ve çevresindeki kişilere odaklanmaktadır. Bu dönemde öğretmen oldukça önemlidir, öğretmenin öğrencilere yaklaşımı ve oluşturduğu sınıf ortamı destekleyici olmalıdır. Erikson'a göre başarıya karşı yetersizlik karmaşasının yaşandığı bu dönemde çocuklar için öğrenmek, başarmak, başarılarına takdir görmek kritiktir. Bu açıdan işbirlikli olumlu öğrenme ortamları kişilik gelişimleri açısından daha destekleyicidir.

(Cevap A)

67. Dönem ortasında okula yeni gelen bir öğrencinin okulu, personeli, çevresini vb. tanımaya ihtiyacı vardır. Bu çalışmalar oryantasyon hizmetleridir. Bu hizmetler sunulursa öğrenci ortama daha kolay uyum sağlayacaktır. Öğrencinin öğretmenin konu hakkında bilgilendirilmesi ve yapılacak çalışmalarda koordinasyonu sağlamaya yönelik çalışmalar da müşavirlik hizmetleri kapsamında yer almaktadır.

(Cevap E)

68. Halil Bey'in öğrencilerini danışma süreci sonrası takip etmesi onların uyum düzeylerini kontrol etmesi izleme hizmetleri kapsamındadır. Öğrencilerinden Büşra bazı sorunlar yaşamaktadır. Büşra'ya bu problemleri durumdan kurtulması için sunduğu yardım iyileştirici çare bulucu amaçlıdır.

(Cevap D)

69. Bireyselleştirilmiş eğitim programları özel eğitim hizmetlerinin temelini oluşturur. BEP özel eğitime ihtiyacı olan bireyin kendi özelliklerine ve ihtiyaçlarına uygun eğitim almasını garanti altına alır. BEP bir kişinin değil bir ekibin sorumluluğundadır. Okul Psikolojik danışmanı BEP biriminin üyesidir, ancak BEP Okul psikolojik danışmanı tarafından hazırlanır demek doğru değildir.

(Cevap B)

70. Bir okulda rehberlik hizmetlerinin etkili ve verimli bir biçimde yürütülmesinin en temel şartı okuldaki tüm personelin ve velilerin ortak, doğru ve yeterli bir rehberlik anlayışına sahip olmalarıdır. Rehberlik hizmetleri psikolojik danışmanın tek başına yürüteceği çalışmalar değildir. Bu açıdan Nevin Hanım ilk olarak ortak bir rehberlik anlayışı oluşturmaya çalışmalıdır.

(Cevap D)

71. Psikolojik danışmanın Şule'ye verdiği zaman cetveli onun çalışma alışkanlıklarının farkına varmasını sağlayacak bir bireyi tanıma tekniğidir. Şule ile çalışma alışkanlıklarına yönelik görüşmesi ve ona bu konuda yardım sunması da bireysel rehberlik kapsamındadır.

(Cevap A)

72. Bireye sunulacak rehberlik hizmetlerinde bireyin gelişim özellikleri ve psikolojik ölçme aracının sonuçları birlikte değerlendirilir. Hiçbir araç ne kadar güvenilir ve geçerli olursa olsun birey hakkında yeterli bilgi veremez. Birey hakkında çeşitli kaynaklardan elde edilen bilgiler bir arada değerlendirilmelidir.

(Cevap C)

73. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin verimliliği ve etkililiği okulda öğrenci ile ilgili herkesin işbirliği içinde olmasını gerektirir. Veli, yöneticiler ve öğretmenler yeterli düzeyde rehberlik anlayışına sahip olmalı ve rehberlik çalışmalarında etkin rol almalı ve işbirliği içinde çalışmalıdır.

(Cevap D)

74. Mesleklerin yapısı ve iş yaşamında meydana gelen değişimler bireylerin meslek seçimini güçleştirmekte ve meslek yaşamlarını zorlamaktadır. Ancak bu gelişmeler psikolojik değil sosyolojik temeller kapsamındadır.

(Cevap C)

75. Desteklemeye yönelik hedefler, danışanın neler yaptığını, ne düşündüğünü, nasıl hissettiğini anlaması konusunda verilen yardımları içermektedir. Danışanın istenmeyen bir durumla başa çıkması ya da çözüm bulması sürecine yardım etme ise iyileştirici - çare bulucu hedefler kapsamında yer almaktadır.

(Cevap C)

1. Ekolojik sistem kuramı bireyi etkileyen çevresel unsurları farklı düzeylerde ve katmanlı olarak ele almaktadır. Doğrudan etkileyen mikrosistemden, kültürel etkiyi ifade eden ekosisteme kadar uzanan çevresel sistemlerin birey üzerindeki etkileri incelenir.

(Cevap E)

2. Verilen örnek durumda iki grup seçilerek tartışma çözmeye yönelik verilen eğitimin etkililiği test edilmeye çalışılmıştır. Yapılan çalışmada deney ve kontrol grubu oluşturulmuş, deney grubuna bağımsız değişken uygulanmış ve sürecin sonunda karşılaştırma yapılmıştır. Bu çalışma bir deneysel çalışmadır

(Cevap C)

3. Seçeneklerde verilen örnekler sırasıyla şu savunma mekanizmalarını gösterir.

A → Bastırma

B → Çarpıtma

C → Yansıtma

D → Özdeşim

E → Ödünleme

D seçeneğindeki örnek fallik dönem karmaşasının aşılması işlevini görür. Fallik dönemde çocuk hemcinsi ebeveyni ile özdeşim kurmalıdır.

(Cevap D)

4. Bağımlı değişken deneysel çalışmada sonuç konumunda olan yani etkilenen değişkendir. Soruda belirtilen çalışmalar eğitici çizgi filmler bağımsız değişken, kavram gelişimi ise bağımlı değişkendir.

(Cevap B)

5. Soruda verilen örnekte çevre – kalıtım etkileşimi vurgulanmıştır. Kalıtsal alt yapı sınırlıysa çevresel koşullar ilgili özelliği sadece bu sınıra kadar taşıyabilir.

(Cevap E)

6. Gelişim alanları birbirleriyle etkileşim halindedir. A seçeneğinde bedensel süreçlerin kişilik üzerindeki etkisi söz konusudur. B ve C seçeneğinde fiziksel gelişimin bilişsel gelişime etkisi vurgulanmıştır.

(Cevap A)

7. I numaralı ifadede cansız olan arabalara koşmak ve susamak gibi canlılık özellikleri atfedilmiştir. Bu canlandırıcılık (animizm) özelliği ile ilişkilidir.

II numaralı ifadede doğal bir olayın (şimşek çakması) birisinin eliyle gerçekleştiği (fotoğraf çekilmesi) söylenmiştir. Bu durum yapaycılık (artifikalizm) ile ilişkilidir.

(Cevap B)

8. Soruda verilen davranış kontrol sürecinde anne istemediği davranışları, neden istemediğini ve bunların yerine çocuğundan beklediği davranışları açıkça ortaya koymalıdır. Verilen ceza etkili ve uygundur, bu açıdan bir sorun söz konusu değildir.

(Cevap E)

9. Freud, kişilik gelişiminde 0–6 yaş içindeki yaşantıların önemine dikkat çekmektedir. Kişilik gelişimini 5 dönem içerisinde incelemiştir. Ergenlik dönemi sonrasında kişilik gelişiminden bahsetmemektedir.

K. Horney, pek çok yeni Freud'un tersine, Freud'un öğrencisi değildi. Horney, Freud'un çalışmalarını dolaylı olarak, Berlin ve New York psikanaliz kurumlarında psikanaliz öğrenmeye başladıktan sonra inceledi. Horney özellikle Freud'un kadınlarla ilgili bazı görüşlerini kabul edilemez buluyordu. Freud erkek ve kadınların farklı kişiliklerle dünyaya geldiğini belirtmişti. Ancak Horney cinsiyetler arasındaki gözle görülür farklılıkların, biyolojiden çok kültürel ve toplumsal etkilerden kaynaklandığını vurguladı. Davranışın doğuştan gelen nedenlerden çok, toplumsal etkilerle belirlendiğini söyleyerek psikanalitik yaklaşıma iki büyük katkıda bulundu: **nevroz üzerine görüşleri** ve **"kadın psikolojisi."**

(Cevap E)

10. Bağlama psikolojik danışmanın danışanın önceki oturumlarda anlattıklarıyla yaşadıklarıyla o anda anlattıkları ve yaşadıkları arasındaki bağlantı kurmasıdır.

(Cevap A)

11. Yüzleştirme danışanın duygu düşünce ve davranışlarında gözlenen tutarsızlıkları dile getirerek onun bunu farketmesini sağlamadır.

(Cevap C)

12. Yüceltme savunma mekanizması toplum tarafından karşılanmayacak cinsellik ve saldırganlık dürtülerinin sanat, meslek, spor gibi kabul edilebilir alanlarına yönlendirilmesidir.

(Cevap A)

13. Adles'e göre bireylerin ve toplumların psikolojik buhranı aşâğılık ve üstünlük kompleksidir. Bireyler sosya süreçlerde üstünlük kurmaya ve aşâğılık duygusundan kaçmaya dönük davranışlar sergiler. Bu duygular toplumsal süreçleri şekillendirir.

(Cevap B)

14. Sosyal Öğrenme Kuramı ilk olarak 1947 yılında Julian Roter tarafından kullanılsa da günümüzde Sosyal-öğrenme denildiğinde akla gelen isim Albert Bandura'dır. Bu yaklaşıma göre öfke ve öfke ifade tarzları, pekiştirme, örnek alma, taklit ve rol alma ile öğrenilen tepkilerdir. Bu sebeple çocuklar küçüklüğünden itibaren anne ve babalarını örnek alarak, toplum tarafından onaylanan davranışları kabul eder ve bunları tekrarlayarak öğrenirler.

(Cevap D)

15. Yetkinlik (yeterli-ehliyet) bir psikolojik danışmanın yalnızca eğitim düzeyine ve formasyonuna uygun hizmetleri yürütebileceğidir. Soruda verilen örnek durumdaki problem psikolojik danışmanın yetkinliğini aşmaktadır.

(Cevap B)

16. Skinner, davranışın pekiştirici ve ceza ile kontrol edilebileceğini düşünmüş ve edimsel koşullanmayı geliştirmiştir. İstenilen davranışı artırmaya, istenilmeyen davranışı ise azaltmaya yönelik geliştirilen bu kuramda olumlu-olumsuz pekiştirici ve I.-II. tip ceza bulunur. Edimsel koşullama ile ödül-ceza sistemi davranışı şekillendirmek ve buna ek olarak da öğrenmenin kalıcılığını sağlamak için kullanılır.

(Cevap B)

17. Hikayeye göre çocuk doktor ile iğne arasında bir ilişki kurmuştur. Bu bitişiklik ilkesini ifade etmektedir.

(Cevap C)

18. Son yıllarda ruh sağlığı alanında klasik iyileştirici uygulamalara güçlü bir alternatif olarak önleme yaklaşımı ön plana çıkmıştır. Önleme yaklaşımı problemin ortaya çıkmasını önlemeye çalışır. Önleyiciliğin temelinde koruyucu faktör yer almaktadır. Önleme yaklaşımında risk faktörlerinin azaltılıp, koruyucu faktörlerin artırılması ön plandadır.

(Cevap C)

19. Seçeneklerdeki ölçütlerden A, B, C ve D dikkat eksikliği belirtileridir. E seçeneğindeki ölçüt ise hiperaktivite ile ilgilidir. Dikkat eksikliğine çoğunlukla hiperaktivite de eşlik etmediği durumlarda söz konusudur.

(Cevap E)

20. Otizmlı bireyler arkadaşlık kurmakta zorlanırlar. Çok az sayıda arkadaşına sahip olur ya da hiç arkadaş edinemezler. Akranlarla etkileşimde bulunamazlar. Kendi yaşlarıyla oynamada, konuşmada vb. çok isteksiz davranırlar.

Bazı Genetik Bozukluklar

Kistikfibrozis: Pankreas yetmezliği, anormal dış salgı bezleri, kronik akciğer hastalıkları

Fenilketanüri: Birçok proteinde bulunan amino asit fenilalanini metabolize edememe. Yaşamın ilk yılında ciddi merkezi sinir sistemi hasarına neden olur.

Tay - Sacs: Yaklaşık 6. ayda başlayarak ilerleyici bilimsel ve motor bozukluklar, zayıf kas gücü, sağırılık, körlük

Huntington: Merkezi sinir sistemi dejenerasyonu, kas koordinasyon zorluklarına, bilişsel bozulmaya ve kişilik değişikliklerine yol açar.

Marfan sendromu: Uzun boy, ince yapı, ince uzun kollar ve bacaklar, kalp ve göz kusurları

(Cevap D)

21. Kaygı psikanalitik kuram için önemli konulardan biridir. Kaygı id, ego ve süpereo arasındaki çatışma durumundan kaynaklanmaktadır. Kaygının işlevi olası bir tehlikeye karşı organizmayı korumaktır.

(Cevap A)

22. Somatik semptom bozukluğu (SSB), kişilerin yorgunluk ya da ağrı gibi fiziksel belirtiler karşısında aşırı endişe duyduğundan ortaya çıkan bir rahatsızlıktır. Kişi günlük yaşamına etki eden bu belirtilerle ilgili olarak yoğun şekilde duygu ve düşünce besleyerek aşırı davranışlar gösterir. Burochasil sorun semptomlarına karşı gösterilen aşırı tepki ve davranışlarıdır.

(Cevap A)

23. "Çekingen ve utangaç kişilik yapısı belirgindir." ifadesi kaçınanlık, yakın ilişkiler kuramama, eleştirilmeye aşırı duyarlılık, beceriksiz-küçük görüldüğünü düşünme, sosyal etkinliklere katılmama temel belirtileriyle beraber başlar. Bu ise bağımlı kişilik yapısını ortaya çıkarır.

(Cevap C)

24. Şizofreniden farklı olarak şiddet eğilimlerinin, cinayet ve yaralamaların en fazla ortaya çıkabildiği hastalık grubu paranoid kişilik bozukluğudur.

(Cevap B)

25. Tablo verileri incelendiğinde en yüksek ilişki katsayı değeri $-0,79$ yani a ve c arasındadır. İlişkinin büyüklüğü katsayı değerinin mutlak değerinin 1'e yakınlığı belirler. En düşük ilişki de a - e arasındadır $0,04$ ile

(Cevap A)

26. Zaman cetveli genellikle rehberlik amaçlıdır. Burada amaç öğrencinin zamanı etkili ve verimli kullanmasıdır.

(Cevap A)

27. Bireyin bilgi düzeyini, öğrenme düzeyini ve eksikliklerini ifade eden kavram başarı testleridir. Halbuki soruda bireyi tanıma tekniklerinin ortak özelliklerinden söz edilmektedir.

(Cevap D)

28. Çeşitli davranışların öğrencide olup olmadığını belirlemeye yönelik yapılan yukarıdaki çalışma öğrenciler üzerinde oluşturulan gözlem listesidir. Burada gözlem listesini özellik kayıt listesiyle karıştırmamak gerekir. Unutmamak adına şunu aklımızda her zaman tutalım gözlem listesinde çeşitli davranışlar gözlenir, Özellik kayıta ise tek bir özellik vardır.

(Cevap B)

29. Obsesyon düşüncede ortaya çıkan, kişinin istek ve iradesi dışında sık sık yinelenen, tedirginlik yaratan ve kaygı düzeyini yükselten düşüncelerdir.

(Cevap E)

30. Görüşme sırasında öğretmenin dikkat etmesi gereken bazı noktalar vardır. Görüşmelerde öğretmen hem görüşme sırasında işbirliğini sağlamalı hem doğal ve nesnel olmalı hem de yargılamalardan kaçınmalı ve kendi fikirlerini görüşme süresince beyan etmemelidir. Görüşmenin gizlilik kuralına bağlı kalması, öğrencinin verdiği cevaplar üzerine herhangi bir oynama yapmaması ve görüşme sırasında kendi hakkında benzer bir olay anlatmaması gerekir. Görüşmeye zarar verecek unsurlardan biride öğretmenin öğrenciye ön yargılı davranmasıdır.

(Cevap D)

31. Bireyin kendisi ile ilgili bir durumu oyun içerisinde canlandırması olarak bilinen teknik psikodramadır.

Psikodramanın Aşamaları

Psikodramaya başlamadan önce mutlaka ısınma aşamasının olması gerekir. Isınmanın amacı protogonistin kendini ifade etmesi, rollerin dağıtımı ve oyuncuların oyuna hazır hale getirmektir.

Isınma aşamasından sonra oyunun oynanmasına geçilir. Oyun sırasında protogonist olayları yeniden yaşayarak farklı farkındalıklar kazanır ve duygularını açığa vurur.

Psikodramada son aşama paylaşma aşamasıdır. Oyunun sonunda tüm oyuncular o rolü oynarken neler hissettiklerini, protogonist ile nasıl bir paylaşımda bulduklarını ve kendilerinin de benzer durumlarını paylaşırlar.

(Cevap B)

32. Danışma sürecinin başarıya ulaşması için en temel adımlardan biri de amaç oluşturmaktır. Danışma sürecinin ne kadar iyi işlediğini ve ne zaman sonlanması gerektiği konusunda amaçlar oldukça önemlidir. Danışan süreçte istek, beklenti ve değişiklikleri ortaya koymalıdır. Soruda verilen açık uçlu cümleler amaç oluşturmaya yöneliktir.

(Cevap C)

33. Sosyogramı incelediğimizde K ve E öğrencilerinin hiçbir öğrenci tarafından tercih edilmediklerini görürüz. Bu öğrenciler için yapılabilecek yorumlar sevilmiyor olabilecekleri, grup dışına itilmiş ya da sosyal beceriler açısından sorunlu olabilecekleridir. Bu öğrencilerin bu durumlar için kişisel sosyal rehberlik hizmetine ihtiyaç duymaktadır.

(Cevap D)

34. Grup içerisinde en çok tercih edilen öğrenci A'dır. A 4 kişi tarafından 1., bir kişi tarafından 2. tercih edilmiştir.

(Cevap A)

35. S, G ve H öğrencileri kendi aralarında bir alt grup oluşturmuştur. Bu grup sadece kendi içerisinde tercihler yapmış diğer kişileri tercih etmemiştir. Bu grup yapısı ve oluşumu açısından incelenmelidir. A lider bir öğrenci olduğu için akran danışma çalışmalarında kullanılabilir. E ve K grup dışına itilmiştir. Bu öğrencilerle görüşme yapilma sorunun kaynağı tespit edilmelidir.

(Cevap E)

36. B, C, D, E şıklarında belirtilen durumlarda "Direnç bazen de kişisel savunma mekanizmaları olarak ortaya çıkabilir, mantığa bürünme şeklinde olabilir. Bu oldukça yaygın olarak görülen bir durumdur.

(Cevap A)

37. Gestalt terapinin üzerinde durduğu en önemli konu bütünlüktür. Ruhsal bozuklukların nedeni de bu bütünlüğün bozulmasıdır. Tedavi için danışanda meydana gelen dengesizliği gidermek gerekir. Bu amaçla bireyin kendi benliği ve yaşadığı çevre ile ilişkiye geçmesine yardım edilir. Amaç; Bireyin büyüme ve gelişmesini engellemeden kendi ihtiyaçlarını karşılayabilen ve çevresiyle uyumlu bir ilişki içinde olan insanlar yaratmaktır. Farkındalığı arttırmak, kendi sorumluluğunu üstlenmek, yaşamını değiştirmek, nasıl olduğunun, böyle olmayı seçtiğinin, isterse farklı şekillerde davranabileceğini fark ettirmek danışma amaçlarındandır.

(Cevap A)

38. Grup liderinin belli bir amaca yönelik kurduğu psikolojik danışma grupları özel amaçlı gruptur.

(Cevap E)

39. (1) Danışanın veya danışmanın birinin güvenliğini veya refahını tehlikeye sokabilecek gerçek veya potansiyel bir tehlike olduğunda, (2) Çocuk istismarı ve cinsel istismar durumunda ve (3) Bir uzman tarafından danışanla ilgili zarar verici davranışların ya da istismarların olduğuna dair önemli bir bilgi geldiğinde mahremiyet ihlal edilmiş olur.

(Cevap B)

40. E seçeneğinde belirtilen faktör bireysel değil grupla psikolojik danışmaya hitap etmektedir.

(Cevap E)

41. Oturumları grup hedeflerine eşleştirme grup öncesi değil, grup oturumlarını içeriği ile ilgilidir.

(Cevap C)

42. E seçeneğinde belirtilen durum Holland'ın tipolojisi ile ilgili olduğundan yanlıştır.

(Cevap E)

43. Roe kişilik gelişimi ve meslek seçim süreci arasındaki ilişkiye yönelik önerileriyle kariyer danışmanlığında öne çıkmıştır.

Meslek Seçimini Etkileyen Etmenler

Super'in yapmış olduğu bir araştırmaya göre bireyin seçimini etkileyen etmenler şunlardır:

1) Biyolojik etmenler: Fiziksel özellikler, cinsiyet vb

2) Sosyolojik etmenler: Değerler, beklentiler, sosyal düzey

3) Psikolojik ve kişisel etmenler: Bireyin ilgi, yetenek, tutum

4) Ekonomik etmenler: Ailenin, çevrenin, ülkenin ekonomik düzeyi

5) Politik etmenler: İş bulma olanağı, eğitim ve yetişme fırsatları

6) Şanla ilgili etmenler: Doğal afetler, iç ve dış savaşlar

(Cevap B)

44. Gelişim sürecinin ürünü olarak görülmekte ve varılacak kararın, bireyin o ana kadar geçirdiği yaşantıların ürünü olacağı ifadesi Ginzberg ve arkadaşlarının gelişimsel bakış açısını yansıtmaktadır.

Meslek seçiminde Ekonomi ve Sosyoloji Yaklaşımı

1950 yılından sonra ekonomist ve sosyologlar meslek gelişimi konusunda farklı bir yaklaşım getirmişlerdir. Ekonomist ve sosyologlara göre meslek seçimi bireyin dışındaki bazı sistemlerin işleyişi ile ilgilidir.

Meslek seçimini Smith ve Clark gibi ekonomistler, ekonomideki sunum istem ve net fayda ilkeleri ile açıklarken, Lipsett gibi sosyologlar da meslek seçiminin, kültür, aile yapısı, okul ve arkadaşlık ilişkileri gibi toplumsal kurumların ya da toplulukların etkisi ile biçimlendiğini ileri sürmüşlerdir.

(Cevap E)

45. Özel öğrenme güçlüğü olan bireyler, dili yazılı ya da sözlü anlamak ve kullanabilmek için gerekli olan bilgi alma süreçlerinin birinde veya birkaçında ortaya çıkan ve dinleme, konuşma, okuma, yazma, heceleme, dikkat yonunlaştırma ya da matematiksel işlemleri yapma güçlüğü nedeniyle özel eğitim hizmetlerine ihtiyacı olan bireylerdir.

(Cevap E)

46. Direnç, terapi sırasında danışanda zor kaldığında yada kendini aşmak istemediğinde gözlenen bir durumdur. Konuşurken duraklama kekeleme düşünme söylenen sözü değiştirme çabası bir nesne ile oynama gibi davranışlar direnç durumunda gözlenebilir.

(Cevap D)

47. A seçeneği rehberliğin tüm öğrencilere yönelik olma ilkesine aykırıdır. B seçeneği rehberliğin bireye saygı ve eşitlik ilkesine aykırıdır. D seçeneği özerklik ilkesi ile çelişmektedir. E seçeneği de rehberliğin gönüllülük ilkesine uymamaktadır

(Cevap C)

48. Bireyin kendi özelliklerini iyi bir biçimde tanıyarak bu özelliklere uygun alan, ders, okul ve meslek tercihleri yapması konusunda bireye sunulan rehberlik yardımları yöneltici işlev kapsamında yer almaktadır. Rehberlik hizmetlerinin olumsuz durumlar ortaya çıkmadan önce gerekli tedbirler alması hizmetlerin önleme işlevi ile ilgilidir.

(Cevap E)

49. Rehber öğretmenin yaşadığı sorun ortak bir rehberlik anlayışı olmamasından kaynaklanmaktadır. Bir okulda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin etkili ve verimli bir biçimde yürütülmesi okulda tüm öğretmen ve yöneticilerin ortak bir rehberlik anlayışına sahip olmalarına bağlıdır. Bu yönde yönetici ve öğretmenlere gerçekleştirilecek rehberlik çalışmalarını müşavirlik hizmetleri kapsamında yer almaktadır.

(Cevap E)

50. İletişim sürecinde rehber öğretmenin kullanması gereken dil öğrencisini anladığını ona gösteren empatik bir dil olmalıdır. Öğrencide anlaşıldığı ve koşulsuz kabul edildiği inancı oluşmalıdır. Geçştirmek, teselli etmek, konuyu değiştirmek, dikkati başka bir konuya çekmeye çalışmak, hafiyeye gibi sürekli olarak sormalar sormak ve nedenler aramak uygun yaklaşım tarzları değildir.

(Cevap D)

51. İşitme yetersizliği olan bireyler işitme duyarlılığının kısmen veya tamamen kaybindan dolayı konuşmayı edinmede, dil kullanma ve iletişimde yaşadığı güçlükler nedeniyle özel eğitim hizmetlerine ihtiyaç duyarlar. Soruda belirtilenlerin yanı sıra bu bireyler

- Sesin geldiği yönü tayin edemez.
- Konuşmalarında belirli sesleri düşürür ya da değiştirirler.
- Çevrelerindeki seslere duyarsızlık gösterir.

(Cevap C)

52. Gelişimsel rehberliği temele alan rehberlik programı kapsamlı rehberlik programıdır. Kapsamlı rehberlik programı öğrencileri bir bütün olarak ele alıp onların tüm yönleri ile gelişimlerini desteklemeyi amaçlamaktadır. Kapsamlı rehberlik programında öğrencilere kazandırılmak istenen hedefler ölçülebilir niteliktedir, belirgindir, hedefler bireylerin gelişim görevleridir. Kapsamlı rehberlik programı gelişimin doğasında olan sürekliliği temele alarak aşamalı ve ardışık uygulamaları içerir. Gelişimin bireysel farklılıklar ilkesini temele alarak da esnek ve yaratıcı bir yapıda oluşturulur

(Cevap B)

53. Kaynaştırma yoluyla eğitim-öğretimlerine devam eden öğrenciler için BEP geliştirme birimi tarafından BEP hazırlanır. Bu öğrenciler BEP'te yer alan amaçlara göre değerlendirilir. Ayrıca kaynaştırma yolu ile eğitimlerine devam eden özel eğitim gerektiren öğrencilere, başarısızlıklarından dolayı sınıf tekrarı yaptırılmaz.

(Cevap A)

54. Oryantasyon çalışmaları öğrencilere okulu, çevresini ve olanaklarını tanıtmak amacı ile düzenlenir. Bu çalışmalar diğer tüm rehberlik çalışmalarında olduğu gibi planlı ve programlı gerçekleştirilmelidir. Yapılacak oryantasyon programı tüm öğrencileri kapsayacak şekilde planlanmalıdır.

(Cevap A)

55. Öğrencinin yetenek ve ilgi testleri sonuçları ile üç yıldaki başarı ortalamasına göre ilköğretim sonrasında "mesleki ve teknik eğitime" yönlendirilmesinin daha uygun olacağı görülmektedir.

(Cevap B)

56. Soruda verilen araştırmada kullanılan örneklem seçim yöntemi olasılığa dayalı bir yöntemdir. Yani evrendeki tüm bireylerin araştırmaya katılma olasılığı bulunmaktadır. Kullanılan teknik ise basit tesadüfi örneklemdir. Tüm evrene sıra numarası verilir ve örnekleme tesadüfi biçimde belirlenir.

(Cevap D)

57. Rehberlik alanının araştırma ve bulgularının eğitim programlarına yansıtılması önemlidir. Çünkü rehberlikte bireyi her yönüyle tanımak esastır. Rehberliğin bu esası, her yönüyle tanınan öğrencilerin eğitimden daha etkili bir şekilde faydalanmasını sağlar. Bu şekilde rehberlik alanının bulgularının eğitim programlarında yer alması rehberliğin ayarlayıcılık işlevi içerisinde yer alır.

(Cevap B)

58. Öz düzenleme bireyin çevreden gelen uyarılara en uygun şekilde uyum sağlamasını/ tepki vermesini sağlayan birçok beceriden oluşan karmaşık bir süreçtir. Öz düzenleme en genel tanımıyla duygularımızı, düşüncelerimizi ve davranışlarımızı kontrol edebilmek ile ilgilidir. Öz düzenleme bireyin düşünerek, bilinçli ve farkında olarak davranabilmesi için gerekli olan becerileri kapsar. Bilişsel ve duygusal düzenleme becerileri birbirlerinden bağımsız alanlar değildir. Tam tersine düşünceler duyguları, duygular da düşünceleri etkiler. Bu nedenle kaygı ya da hayal kırıklığı duygusu ile baş etmekte zorlanan bir çocuk öğrenme için gerekli bilişsel faaliyetlere odaklanmakta zorlanır, düşüncelerini ve bilişsel becerilerini düzenlemekte sorun yaşar. Kaygı ile baş etmeyi ve düşünme becerilerini düzenleyebilmek, çocukların zorluklar karşısında yılmadan denemeye devam etmesini ve böylece yeni becerileri öğrenebilmesini mümkün kılar. Seçeneklerde verilen örneklerde A seçeneğinde Arda duygularını denetlemekte güçlük yaşamaktadır. Bu durum da öz düzenleme ile ilgili yetersizliğe işaret eder.

(Cevap A)

59. A seçeneğindeki çıkarım doğru değildir. Sadece 10. sınıfta eğitsel alandaki problemlilik düzeyinde artış olmakta, bu oran 11 ve 12. sınıf düzeylerinde giderek düşmektedir.

B seçeneğindeki çıkarım doğru değildir. 12. sınıfların aile ile ilgili sorunlar yaşamaları arkadaşlık ilişkilerindeki problemlilik düzeyinin düşük olması ile ilgili olamaz. Aksine arkadaşlık ilişkilerindeki problemlerin fazla olması aile ile ilgili sorunları artırabilir.

C seçeneğindeki çıkarım doğrudur. 9. sınıfların okul ve dersler ile ilgili problemlilik düzeyi düşük, arkadaşlık ilişkileri ile ilgili problemlilik düzeyi yüksektir. Bu nedenle 9. sınıfların kişisel sosyal rehberlik hizmetine eğitsel rehberlik hizmetinden daha fazla gereksinimleri vardır.

D seçeneğindeki çıkarım da yanlıştır. Arkadaş ilişkileri, okul ve dersler, aile sorunları bakımından problemlerin fazla olduğu sınıf 10. sınıftır. Bu nedenle rehberlik hizmetlerine en çok gereksinim 9. sınıf değil, 10. sınıf seviyesindedir.

E seçeneğindeki çıkarım da doğru değildir. Okul ve derslerle ilgili problemlilik düzeyi 9. sınıftan sonra en düşük olan sınıf düzeyi 12. sınıftır. 12. sınıf düzeyine en yüksek problemlilik alanı aile ile ilgili olduğu için kişisel - sosyal alanda rehberlik hizmeti verilmelidir.

(Cevap C)

60. 11. sınıf rehber öğretmen, bu sınıf düzeyinde aile alanı ile ilgili problemlilik düzeyi diğer problem alanlarına göre yüksek olduğu için öncelikle "öğrenci velilerine yönelik seminer düzenlenmesini sağlamalı"dır.

(Cevap A)

61. 9. sınıf ve 10. sınıflardaki problemlilik düzey farkı ile ilgili olarak yapılan yorumlardan en doğrusu B seçeneğindeki yorumdur. 10. sınıf düzeyi okul ve derslerle ilgili problemlilik düzeyinin en yüksek olduğu sınıf düzeyidir. Bunun nedeninin 9. sınıf sonunda yapılan alan yönelmelerinin yetersizliği olduğu söylenebilir.

(Cevap B)

62. Şekil oluşturma bireyin çevresini nasıl gördüğüdür. Şekil-zemin ilişkisi zaman zaman farklı algılanabilir dikkat edilen şekildedir. Örnekte aynı duruma ilişkin kardeşlerin dikkat etiketleri farklıdır. Yani şekil oluşturmada farklılık söz konusudur.

(Cevap E)

63. Grup rehberliği planlanmış ve organize edilmiş grup etkinlikleri aracılığıyla yaşantı ve bilgi sağlamaya odaklanan çalışmalardır. Grup rehberlik etkinlikleri grubun ortak eksikliğini yaşadığı bilgi ve yaşantılara dönük olarak organize edilir. Numaralandırılmış konulardan I ve III daha çok psikolojik danışma süreçlerini gerektirir. III ve IV yapı itibarıyla grup rehberliği için uygundur.

(Cevap E)

64. Akılcı duygusal terapi yaklaşımına göre olumsuz duygular mantık dışı düşüncelerden kaynaklanır. Bilişsel denge bozulursa mantıksız düşünceler istenmeyen duygusal tepkiler yaratır.

(Cevap A)

65. Etik ikilem karar verme süreci şu 7 basamaktan oluşmaktadır:

1. Problemin tanımlanması
2. Problemin etik standartlara göre incelenmesi
3. İlgelere göre inceleme, bilgi toplama, danışma, tartışma
4. Çözüm alternatiflerinin üretilmesi
5. Uygun çözüm yolunun seçilmesi
6. Eylem planı hazırlanması ve değerlendirilmesi
7. Uygulama ve sonucu değerlendirme

(Cevap D)

66. Etkileşim grupları T gruplarından (eğitim grubudur) türetilmiştir. Ancak daha terapatik yapıdadır. Temel amaç grup içi etkileşim ile bireysel gelişimi desteklemektir.

(Cevap C)

67. Seçeneklerde verilen ifadelerden A dürbün bakış açısıdır. Bu çarpıtma pozitif küçültme negatifi büyütme şeklinde işler. B katastrofize etme, C mental filtre, D akıl okuma, E ise -meli-malı inanlarıdır.

(Cevap A)

68. İkincil önleme daha çok risk gruplarına odaklanır ya da problemin yeni gözlenmeye başladığı kişilere verilir. Amaç sorunun büyümesini önlemektir. Bu açıdan B ikincil önleme etkinliği olabilir. A, C ve D temel önlemedir. Tüm bireylere odaklanır temel önlemede amaç sorunu ortaya çıkmadan tedbir almaktır.

(Cevap B)

69. Refere etmek yani sevk hizmeti yardım alan bireyi daha uygun ve yeterli bir yardım alabilmesi için uygun kişi ya da kurumlara yönlendirmektir. Danışman kendini yeterli görmediği durumlarda bu hizmete başvurmalıdır.

(Cevap D)

70. Psikolojik danışman sınıf öğretmenini ve anne-baba ile problem davranışın nedenlerini araştırma ve problem öyküsünü almaya yönelik çalışmalar yapmıştır. Bu yol bir problem davranış ile çalışırken yapılması gereken ilk şeydir.

(Cevap B)

71. C seçeneğinde belirtilen oryantasyon etkinliği rehberlik çalışmasıdır bireye yönelik yapılmıştır. A psikolojik danışma, B müşavirlik, D grup rehberliği kapsamındadır ve E ise sevk (refere) hizmetidir.

(Cevap C)

72. Şimdi ve buradaya odaklanma danışma sürecinde önemli araçlarda biridir. Kişinin var-dan duygularını anlamasında ve kendine yönelik farkındalığının geliştirilmesinde etkilidir.

(Cevap B)

73. Varoluşçu felsefeye göre insan özgür ve sorumlu bir canlıdır. İnsan karar verebilen ve seçebilen bir varlıktır. Seçimleriyle kendi varoluşunu oluşturur. Varoluşçuluk başta fenomenolojik yaklaşım olmak üzere pek çok danışma kuramının temelini oluşturur.

(Cevap E)

74. Katılımlı gözlem gözlemcinin o an yaşanan durumun içerisine dahil olmasıdır. Uygur Bey'in öğrencilerin oyunlarına katılması ve süreci içeriden gözlemlemesi katılımlı gözlemdir.

(Cevap C)

75. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin nihai amacının kişinin kendini gerçekleştirme olmasından dolayı bu hizmet bütün öğrencilere yönelik olmalıdır. Ayrıca rehberlik hizmetlerinin koruyuculuk, önleyicilik ve geliştiricilik işlevlerinin ön planda olması, hizmetlerin tüm öğrencilere yönelik olmasını gerektiren diğer bir nedendir.

(Cevap E)

1. A seçeneği doğrudur; çünkü yapısalcılık insan davranışını açıklamak için zihnin yapısını inceler.

B seçeneği yanlıştır; çünkü bu seçenekte ifade edilenler Davranışçı yaklaşımın görüşleridir.

C seçeneği yanlıştır; çünkü bu seçenekte ifade edilenler psikodinamik yaklaşımın görüşleridir.

D seçeneği yanlıştır; çünkü bu seçenekte ifade edilenler Hümanistik yaklaşımın görüşleridir.

E seçeneği yanlıştır; çünkü bu seçenekte ifade edilenler Biyolojik yaklaşım yaklaşımın görüşleridir.

(Cevap A)

2. Seçenekler incelendiğinde;

Duyumsama: Uyarıcı ve uyarıcı örüntüleri canlıların duyu organlarını etkiler. Bu etki duyumsama olarak ifade edilir.

Dikkat: Çevrede bulunan çok sayıda uyarıcıdan bazılarını seçmeyi ve onlara odaklanmayı sağlayan süreçtir.

Algılama: Uyarıcıların anlamlandırılma ve tanınması ile sonuçlanan süreçtir.

Dürtü: Gereklerinle ilgili olan ve amaca yönelik davranışların yapılmasını sağlayan güçlerdir.

Kişilik: Bireyin biricikliğini oluşturan davranışsal ve bilişsel özelliklerin toplamıdır.

(Cevap D)

3. İki nöron arasındaki bağlantı olup bir nörondan diğerine uyarı ileten dendrit değil sinaptıdır.

(Cevap B)

4. Çocuklar bir şeyi başarıp kendilerini etkili hissetmeye başladıklarında, daha zorlu görevleri tamamlamaya çalışarak bu hissi tekrarlamak isterler. Yetkinlik hissi bağımlılık yapabilir. Bu içsel motivasyonu ortaya çıkarır.

(Cevap D)

5. Psikolojinin öğrenme üzerine etkisini araştıran ve öğrenmeyi konu edinen psikoloji alanı "eğitim psikolojisi"dir.

(Cevap E)

6. Daha önce çeşitli özellikleriyle tanınan nesnelere değişik durumlarda algılarının aynı kalması algının değişmezlik özelliği denir.

İntermodal Algı

Bebekler çeşitli duylardan gelen bilgileri nasıl birleştirirler? Örneğin bir bebek yalnızca gördüğü bir oyuncakçı sonrasında dokunarak nasıl tanıyabilir? Bu beceri, genel olarak intermodal algı olarak adlandırılır. Çoğu algı intermodaldir; çünkü dünya sürekli birden fazla duyu sisteminin gelen uyarıcı girdisi sağlar.

(Cevap B)

7. İrkilme, titreme ayak hareketi, göz bebeğinin küçülmesi bunlara etki eden dışsal faktörlerden söz edilmiştir. açlık hissi içsel bir faktördür.

(Cevap C)

8. Ergenlik döneminin kişilerin değer ve değer yargılarını en çok sorguladığı dönemdir. Bu dönemde aile içerisinde de kural tanımazlıklar baş gösterir. Bu dönemde kişiye buyurgan tavırlarla yaklaşımamalıdır. Aksi halde bu içsel çatışmaya yol açar.

(Cevap D)

9. Kaplumbağaların yumurta bırakmak için kumsala çıkması öğrenme değil otonom davranıştır. Organizma burada yapılan eylemin nedenini bilmediğinden bu davranış öğrenme değil içgüdüdür.

(Cevap C)

10. Çatışma, insanı davranışa yönelten birden fazla güdünün aynı anda etkin olması sonucu, bireyin birini seçmekte zorlanmasıdır. Ömer'in hem arkadaşlarına katılmak istemesi hem de nehre düşüp akıntıya kapılmaktan korktuğu için bundan vazgeçmesi yaşadığı çatışma türünün "yaklaşma - kaçınma çatışması" olduğunu göstermektedir. Yaklaşma - kaçınma çatışması, bireyin aynı anda hem istediği hem de kaçındığı bir durumla karşılaşmışta yaşadığı çatışma türüdür.

(Cevap C)

11. Bilişsel yaklaşım algılama, hatırlama, akıl yürütme, karar alma ve problem çözme gibi zihinsel süreçlerle ilgilidir. Çağdaş biliş araştırması şu varsayımları öne sürer.

- Organizmanın ne yaptığını ancak zihinsel süreçleri inceleyerek tam olarak anlayabiliriz.
- Zihinsel süreçleri, özel davranışlar üzerinde yoğunlaşarak ama bunları zihinsel süreçler temelinde yorumlayarak nesnel biçimde inceleyebiliriz.

(Cevap A)

12. İnsan kötü olmuşsa, bu durum çevresel faktörler, engellenmeler ve çatışmalar sonucunda olmuştur. Çünkü her insan özünde iyidir ifadesi hümanizmi ifade eder.

(Cevap E)

13. Bu kurama göre insan özünde iyi bir varlıktır ve her insan kendini gerçekleştirme eğilimi ile dünyaya gelir. Bu kuramın önemli temsilcilerinden Rogers'a göre insan, gelişme gücünü kendinden alan, her an gelişmekte olan, iyiyeye yönelik bir varlıktır. İnsan kötü olmuşsa, bu durum çevresel faktörler, engellenmeler ve çatışmalar sonucunda olmuştur.

(Cevap B)

14. Danışanın getirdiği malzemenin, onun geçmişteki çatışmalarına bağlanarak yorumlanmasıdır. Danışman, danışanın gösterdiği direncin ya da gördüğü rüyanın ne anlama geldiğini yorumladığı tekniktir.

(Cevap B)

15. İnsan büyürken koşulsuz sevgi görmelidir anlayışı davranışçı değil hümanizmin ilkelerindedir.

(Cevap E)

16. İdeal benlik ise kişinin olmak istediği ve sahip olduğunda kendini çok değerli hissedeceği benliktir.

(Cevap A)

17. Öyküsel terapi, insanların sağlıklı, yetenekli, becerikli ve çözüm üretebilecek, yaşamlarını zenginleştirebilecek yeni hikayeler kurabilecek kapasiteye sahip olduğuna inanan iyimser varsayıma dayanmaktadır.

(Cevap D)

18. Albee tarafından geliştirilen formülasyon şu şekildedir.

$$\text{Tekrarlama} = \frac{\text{Organik etmenler ve sömürülme, istismar edilme stresi}}{\text{Başa çıkma becerileri, kendilik değeri ve destek grupları}}$$

formülasyona bakıldığında tekrarlamaya olasılığını azaltmak için pay azaltılmalı payda güçlendirilmeli

(Cevap C)

19. Herkes tarafından çoğunlukla bilinçsiz olarak kullanılan savunma mekanizmaları; bireylerdeki kaygıyı azaltır, bireyi çatışmalardan uzak tutar, bireyin özgüveninin sarsılmasını bir süre önler yani bireyin kişiliğini koruması için çalışır. Fakat savunma mekanizmaları problemleri tamamen çözmez ve etkisi uzun sürmez. Savunma mekanizmalarının çok kullanımı bireyi gerçeklikten koparır.

(Cevap A)

20. Bu kurama göre, bütün, kendisini oluşturan parçaların toplamından daha farklı ve daha anlamlıdır. İnsan da bir bütün olarak çalışır. İnsan, organizmasını oluşturan parçaların bir toplamı değil, bu parçaların bir bütünlük içinde koordinasyonu ile bir sistemdir. Burada anlatılanlar Gestalt bütünlük psikolojisidir.

(Cevap A)

21. Bu kuramın en öneli temsilcisi Berne, insan doğasıyla ilgili olumlu bir inanca sahipken, insan yaşamıyla ilgili kötümser bir görüş belirtir. Ona göre bireyler hayata olumlu bir yaşam rolüyle merhaba derler, ama çocukluk dönemindeki olumsuz yaşantılar, telkinler, etkileşimler çocuğun kendisini farklı algılamasına yol açmakta ve bireyin olumlu yaşam konumunu kaybetmesine yol açmaktadır.

(Cevap B)

22. Doğrudan problem çözmeye yönelik, kısa süreli ve ekonomik bilişsel davranışçı terapi yaklaşımlarından birisi olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca, bu süreçte, danışanı problem çözebilmesi, duygusal değişikliği oluşturması ve mantıklı düşünceyi nasıl uygulayacağını öğrenmesi gibi yeniden eğitime işlevi olarak bakılmaktadır. Akılcı duygusal davranış terapisinde ABC modeli terapisinden söz edilmektedir.

(Cevap E)

23. Akılcı duygusal yaklaşım bireyin akılcı, tutarlı ve gerçekçi düşünerek olaylara yaklaşımını sağlayan bir tekniktir. Bireyin duygu ve davranışlarının gerisinde düşünceler vardır. Bireyin olumsuz, yıkıcı davranışlarının psikolojik sorunlarının arkasında da mantık dışı, gerçekçi olmayan düşünceler bulunmaktadır. Tedavi psikolojik yardım sürecinde mantık dışı, çarpık düşüncelerin değiştirilmesine dayanmaktadır.

(Cevap E)

24. Batuhan bir alandaki başarısızlığını başka bir alanda telafi etmiştir.

(Cevap E)

25. Sorudaki örnekte rehber öğretmen daha çok semptomlar üzerinde yoğunlaşmış ve ödül ile davranış kontrolü yapmaya çalışmaktadır. Davranışçılığa göre olumsuz duygu ve davranışlar öğrenilmiştir. Çevresel koşullar kontrol edilerek davranışlar kontrol altına alınabilir.

(Cevap B)

26. Gelecekte olabilecek tehditlerden bahsedilmiştir. Bu da duygusal ve fizyolojik bir tepkidir. Gelecekte olabilecek tehlikelerden kaçmak olarak adlandırılan kaygı bozukluğu anksiyetedir. Yaygın anksiyete bozukluğu belli bir nesneye, yere, organa, saplantılı düşünceye yada takıntıya odaklanmamış, yani özgül düşünsel içeriği olmayan yaygın ruhsal ve fizyolojik bunaltı belirtileri ile yaşanan bir bozukluktur.

(Cevap A)

27. Posttravmatik stres bozukluğunda görülebi-
lecek belirtiler şunlardır:

İntrusif (davetsiz, araya giren) belirtiler:
Travmatik yaşantının sürekli göz önüne gel-
mesi veya rüyalarda görülmesi şeklindedir.

Kaçınma davranışı ve tepkisizlik: Kişi ola-
yı ya da olayın bir yönünü çağırıştıran konu-
larla ilgili konuşmaktan kaçınır. Olayı hatırla-
tan kişi ve etkinliklerden kaçınmak için çaba
sarf eder, benzer olayla karşılaştığında yoğun
sıkıntı duyar.

Aşırı uyarılmışlık belirtileri: Travma öncesine göre kişi gergin ve sıkıntılıdır. Uykuya dalma ve sürdürme güçlüğü, hipervijilans (tüm iç ve dış uyaranlara karşı aşırı dikkat hâli), aşırı irkilme, öfke patlamaları, dikkat dağınıklığı gibi belirtiler görülebilir.

(Cevap E)

28. Bağımlı kişilik bozukluğu olan kişiler başka-
larına aşırı güvenme, dayanma ve teslimiyet-
çi bir davranış sergilerler. Bu kişilerin teslimi-
yetçi ve bağımlı olmalarının sebebi, başkala-
rının yardımı olmadan hiçbir şey yapamaya-
caklarına inanmalarıdır. Yalnız kalamazlar.

(Cevap B)

29. Metinde yersiz ve belirsiz bedensel yakınma-
lardan söz edilmektedir. Bur söz kavram so-
matoformdur.

(Cevap B)

30. Duygu durum, belli bir işin gerçekleşmesi aş-
masında bireyin performansını da etkilemek-
tedir. Olumlu duyguların genel olarak bireyin
performansına yapıcı etkisi vardır. Bu tür duy-
guların çok fazla etkisinde olduğumuzda, ger-
çeği olduğundan bir parça farklı algılıyor ol-
sak da düşünsel ve fiziksel olarak gücümüz,
enerjimiz yerinde olduğu için durumu hâlâ net
olarak değerlendirebiliriz ve çözüm olasılıkla-
rını üretebilecek hâlde oluruz.

(Cevap D)

31. Kişinin düşüncesini, hareketlerini, gerçeği al-
gılamasını çarpıtan ve kişinin ilişkilerini bo-
zan bir rahatsızlıktan söz etmektedir bunun
adı şizofrenidir.

(Cevap A)

32. Ali kendisiyle düşmanca ve olumsuz tutum-
larla iletişime geçen ebeveynler ve öğretmen-
lere öfkeli davranışlarıyla karşılık vermiştir.
Çocuğun özellikle büyüklere ve otorite konu-
mundaki kişilere karşı gelmesi, onların koy-
dukları kurallara uymaması ile karakterize ol-
duğu görülmektedir. Burada Ali'nin Karşıt ol-
ma, karşı gelme bozukluğu yaşadığı göröl-
mektedir.

(Cevap A)

33. Belli bir konuda geniş tabanlı yapılan duygu,
düşünce ve davranışları belirlemede kullanı-
lan teknik ankettir. Ankette açık uçlu yada çok-
tan seçmeli sorular yer alır.

(Cevap E)

34. Öğrenciyle ilgili bilgilerin kendi akranlarıyla
paylaşılması arkadaşlarıyla arasına bir du-
var olabilir. Bu yüzden öğrencilerin kimseye
paylaşmak istemediği bilgileri kendi akranla-
rıyla paylaşılmamalıdır.

(Cevap D)

35. Grup içi ilişkiler hakkında bilgi edinmeye ya-
rayan araçlardan biri de "sosyal uzaklık ölçe-
ği"dir. Bu araç grup üyelerinin birbirlerini so-
yal kabul ve birbirlerine karşı sosyal mesafe-
lerini belirlemeye yarar. Grup üyelerinin bir-
birlerini kabul derecelerini saptamak için kul-
lanılır.

(Cevap E)

36. Problemlerin giderilmesi için çözüm yollarını
belirlemek amacıyla kullanılan teknik problem
tarama tekniğidir.

(Cevap B)

37. Rehberlik hizmetleri kapsamında bazı bireyi
tanıma tekniklerinin uygulanması ve/veya yo-
rumlanması uzmanlık gerektirir. Kişilik testle-
ri, yetenek testleri, psikodrama vb. Bu teknik-
lerin uzman olmayanlar tarafından uygulan-
ması, yorumlanması ve sonuçlarının öğren-
ciyle paylaşılması uygun değildir.

(Cevap D)

38. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerin-
de bireyi tanıma ve uygulamaların temel ama-
cı bireyin kendini tanınmasına yardımcı olma-
dır. Bireyi tanıma uygulamalarında bireyin ken-
dine yönelik içgörü geliştirmesi, kendisini ta-
nınmasının sağlanması temel amaçtır.

(Cevap C)

39. Bireyi tanıma hizmetlerinin temel ilkelerinden
biri de bütünlüktür. Birey hakkında pek çok
kaynaktan bilgi toplanabilir, bu bilgiler ayrı ay-
rı birbirinden bağımsız bağımsız değerlendiril-
memelidir. Toplu dosya bu temel ilkeye hiz-
met eden önemli bir araçtır. Birey hakkında
elde edilen bilgilerin sistemli biçimde saklan-
masına ve bütüncül değerlendirmeye hizmet
eder.

Okullarda Kullanılan Toplu Dosya Tür- leri

Tek karton halinde toplu dosya

Katlanabilir karton dosya

Defter tipi toplu dosya

Karteks tipi toplu dosya

Bilgisayar - disket veya CD'ye kayıtlı toplu
dosya

(Cevap A)

40. Tabloda + ile gösterilenler arkadaşlarının öğrenci için uygun gördüğüdür. • işareti ise öğrencinin kendisi için uygun gördüğü özelliklerdir. Öğrencilerde Arda'da uyma sayısı 2, Buse'de 3, Deniz'de 1, Efe'de 2'dir. Cemil'de ise uyma yoktur. Cemil bağdaşım düzeyi en düşüktür.

(Cevap C)

41. Psikolojik danışma ilişkisi hakkında verilen yargılardan Psikolojik danışmada bir danışman birden fazla kişiye aynı anda hizmet sunabilir ifadesi yanlış bir ifadedir, çünkü psikolojik danışma biri danışan ve diğeri danışman olmak üzere iki arasında yüz yüze kurulan bir ilişkidir.

(Cevap D)

42. Psikolojik danışma gönüllülük esasına dayandığından danışman mesleğini içten ve samimi yapmalı. Mutlu olmadığı bir danışmanlık hizmeti yürütmemelidir.

(Cevap E)

43. Bu aşamada danışmanla danışanın arasında kaynaşma sağlanır. Psikolojik danışman ile danışan arasında bir kaynaşma sağlandığında bu ilişki, saygı, güven, psikolojik olarak rahat olma ve ortak bir amaca hizmet etme gibi özellikler taşır. Sözü edilen aşama Başlangıç ve alışma aşamasıdır.

(Cevap A)

Berzonsky'ye Göre Kimlik Gelişimi

Berzonsky kimlik gelişiminde değişik sosyal bilişsel süreçlerin rol oynadığını belirtmiş ve sosyal-bilişsel kimlik gelişimi kuramında üç yönelim tipi tanımlanmıştır.

Norm yönelimli kimlik: Bu bireyler aileler ve toplumsal referans gruplarını içeren bireylerin beklenti ve isteklerini göz önünde bulundururlar.

Bilgi yönelimli kimlik: Bu bireyler amaçlı olarak kimlikle ilgili kararları ve bağlanmaları yapmadan önce benlikle ilgili bilgileri araştırırlar.

Kaçınma yönelimli kimlik: Bu bireyler sorun çözüme ve karar verme durumlarıyla karşılaşmaktan kaçınırlar.

44. Kendini göstermeye ve dikkat çekmeye meraklı olanlar psikolojik danışmaya alınmaları sakıncalı olabilir. Danışmanın grup için bireyleri seçerken kendileri ile bir ön görüşme yapması ve bu kişileri gruba psikolojik danışma yerine bireysel danışmaya alması daha yararlı olur.

(Cevap C)

45. Grubun ara vermeksizin devamlı olması, üyelerin savunmalarının yıkılmasına neden olacağı düşüncesiyle dirençlerini kırmayı hedefleyen grup maraton grubudur.

(Cevap D)

46. Grupla psikolojik danışmada gizliliğin sağlanması zordur. Çünkü ikiden fazla kişi grup içerisinde yer almaktadır.

(Cevap E)

47. Danışma sürecinde yansıtma yaparken aceleci olmamak gerekir. Yansıtma için danışanın hazır olması beklenmelidir. Zamanından erken ya da yeterince bilgi sahibi olmadan yapılan yansıtma reddedilme ya da dirence sebep olabilir.

(Cevap A)

48. Meslek tercihlerini billurlaştırma 14–18 yaşlarını kapsar.

- Bir meslek tercihinin saptama 19–21 yaşlarını kapsar
- Bir meslek tercihinin uygulamaya koyma 22–24 yaşlarını kapsar
- Bir meslekte karar kılma 21–30 yaşlarını kapsar.

(Cevap C)

49. Roe'nun kuramı ihtiyaç temelli bir kuramdır. Meslek seçimi psikolojik ihtiyaçların yansımasıdır. Aynı zamanda bu kurama göre anne babaların çocuk yetiştirme tutumları onların meslek seçimini etkiler.

(Cevap A)

50. Holland'ın Tipoloji Kuramı'na göre, araştırmacı bireyler hazır bilgiye erişmekten mutluluk duymayan, devamlı bir sorgulama ve arayış içinde olan kişilerdir.

(Cevap C)

51. Gelişimsel rehberlik anlayışı bireyin eğitsel, mesleki ve kişisel alandaki gelişim ödevlerini gerçekleştirme için onu desteklemek yer alır. Gelişimsel yaklaşıma göre mesleki rehberlikte meslek seçme ve sonuç değil bir gelişim sürecidir. Kariyer gelişimi mesleki gelişimi de kapsayan bir süreç olarak ele alınır ve bireylere bu kapsamda yeterlikler kazandırmak hedeflenir.

(Cevap B)

Yeni Piagetçiler

Robbie Case ve Kurt Fischer bu kapsamda ele alınabilecek anda gelen isimlerdir. Bu kuramcılar Piaget'nin kuramının temel varsayımlarına bağlı kalarak eksik gördükleri kısımları gidermeye çalışıp yeni kuramsal açıklamalara başvurmuşlar.

Case'in Kuramı

Bilişsel gelişimi açıklamada hem niteliksel hem de niceliksel değişimlerden yararlanmıştır. Merkezi kavramsal yapılar (MKY) kuramda açıklanan önemli kavramlardır. MKY güçlü bir örgütleyici şemadır. Yürütücü kontrol yapıları da temel olarak çalışma belleğine karşılık göstermektedir.

Kurt Fischer-Beceri Kuramı

Toplumsal bağlamsal etkilere özellikle vurgu yapmıştır. Sosyal destek çocuğun ortaya koyduğu beceri düzeyindeki değişimlerde önemli rol oynamaktadır. Bu sosyal bağlamsal etkiler gelişimin seyrinde önemli bireysel farklılıklara yol açmaktadır.

Fischer'in önerdiği bilişsel yapılar, becerilerdir. Bir beceri kişinin belirli bir bağlamdaki eylemlerini yöneten kontrol yapılarıdır.

Gelişimsel erim, çocuğun bir görev ile ilgili olarak, farklı bağlamlarda veriler destek düzeyine bağlı olarak sergilediği performans çeşitliliğidir.

52. Mesleki olgunluk bireyin mesleki gelişim görevlerini yerine getirmesi, doğru ve akılcı meslek seçimi yapabilmeye hazır olmasıdır. Bireyin kendi özelliklerini ve mesleki özelliklerini tanıyarak doğru mesleki kararlar vermeye hazır olması mesleki olgunluktur.

(Cevap A)

53. Holland'ın kişilik tipleri kuramına göre girişimci tip enerjik, kendine güvenen, atılgan, konuşkan ve sosyaldır. Girişimci tip ile dışa dönük tipler uyumludur. Sosyal tipler yardımsever, empati becerileri gelişmiş, sabırlı, nazik ve sorumluluk sahibidir. Sosyal tip duygu tip ile rutinde başarılıdır. Geleneksel tip de yardımcı tip ile uyumludur.

(Cevap C)

54. Kübra Hanım bilimsel araştırma sürecinin ilk iki basamağını tamamlamıştır. İlk aşama olarak çalışacağı konu ve probleme karar vermiş ve bununla ilgili literatür taraması yapmıştır. Bu aşamadan sonra sınavacağı hipotez ve soruları belirlemelidir.

(Cevap C)

55. Sağa çarpık dağılımlarda test istatistikleri şu şekilde sıralanır.

$$\bar{X} > \text{Ornc} > \text{mod}$$

Buna göre, III ve IV. gruplar sağa çarpıktır. Bunlar arasında IV numaralı olan daha basık yani heterojendir çünkü standart sapma değeri daha büyüktür.

Bunların dışında I çift modlu, II simetrik, V numaralı dağılım da sola çarpıktır.

(Cevap D)

56. Kurum/okul yıllık rehberlik çalışma planı okul rehber öğretmeni tarafından hazırlanır. Ayrıca okuldaki planın uygulanmasını okul müdürü kontrol eder.

(Cevap D)

57. Aşırı koruyucu ve reddedici tutumlar ergenlerde sağlıklı kimlik oluşumunu zedeler. Sağlıklı kimliğe ulaşamama ergenlikte yabancılaşmanın nedenlerindedir. Bu yüzden D seçeneği koruyucu değil bir risk faktörüdür.

(Cevap D)

58. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri öğretim sürecinden kopuk ve bağımsız bir hizmet birimi değildir. Öğretim sürecinde gerçekleştirilecek kazanımların rehberlik hizmetleri ile ilişkilendirilmesi öğretim ve rehberlik hizmetlerinin kaynaşıklığını gösterir.

(Cevap A)

59. Mesleki kurum ve kuruluşlar yayınladıkları ilkeler ile üyelerinin uygulamalarına standartlar getirmeyi amaçlamışlardır. Meslek etiği ilkeleri doğrudan insan ile ilgili mesleklerde çalışanların uyması gereken davranış kurallarıdır. Psikolojik danışma ve rehberlik alanında belirlenen etik ilkeler psikolojik danışmanları korur ve yönlendirir, meslek içi anlaşmazlıkları önler ve psikolojik danışmanları özellikle yasal olmayan uygulamalardan korur. Etik ilkelerin inisiyatifli engelleme ya da kişisel kararları sınırlama gibi bir amaç ya da yarardan söz edilemez.

(Cevap E)

60. Yetkinlik ilkesi psikolojik danışma hizmetlerini en üst düzeyde yeterlilikle yürütmeyi amaçlar. Uzmanlık alanlarının, yetkilerinin sınırlarını belirler. Danışmanın sınırlarını bilmesi, mesleki deneyimini arttırmaya çalışması ve bu amaçla gerektiğinde süpervizyon alması yetkinlik ilkesi ile ilgilidir. Danışmanın gerektiğinde yeterliliği ölçüsünde süpervizyon vermesi etik yönüğüne göre sorumluluk ilkesi ile ilgilidir. Bireysel ve toplumsal özellikler ile ihtiyaçları hizmet verirken gözlem duyarlılık ilkesi kapsamındadır.

(Cevap E)

61. Psikolojik danışmanın kendisinden daha üst düzeyde olan alanda yetişmiş bir kişide denetlenmesine süpervizyon denir. Soruda belirtilen sorunlarda danışman süpervizyon ile danışma sürecinin değerlendirilmesini sağlamalıdır. Süpervizyonda danışman kendisiyle ilgili yardım alabileceği gibi danışana yardımda daha donanımlı olma konusunda da yardım alabilir.

(Cevap A)

62. Standart testlerde hiçbir koşulda test maddelerinde ya da sürede değişiklik yapılmaz. Test süresini değiştirme, testten madde çıkarma etik ilkelere aykırıdır.

(Cevap B)

63. Öğrenci kişilik hizmetleri öğrencilerin optimum düzeyde gelişimlerini destekleyecek ortamları hazırlamayı amaç edinir. Öğrenci kişilik hizmetleri yönetim ve öğretim hizmetlerinden ayrı bir hizmet grubudur. Rehberlik ve psikolojik danışma Öğrenci kişilik hizmetleri kapsamında sunulur. Öğrenci kişilik hizmetleri rehberlik hizmetlerini de içine alan daha kapsamlı bir hizmet grubudur.

(Cevap A)

64. Her sınıf için sınıf rehberlik programını hazırlamak ve yürütülen çalışmalar sonucunda aylık ve yıl sonu değerlendirme raporlarını hazırlamak sınıf rehber öğretmeninin görev ve sorumluluğundadır. Okul rehber öğretmeni plan, program ve rapor sürecinin okul düzeyindeki bölümü ile ilgilenir.

(Cevap C)

65. Eğitim sürecindeki tüm etkinliklerde olduğu gibi oryantasyon etkinlikleri de planlı bir biçimde yürütülmelidir. Etkili bir oryantasyon programı öğrencilerin özellikleri, ilgi ve ihtiyaçları gözetenilerek okulun olanakları doğrultusunda planlanmalıdır. Bunun yanında işlem basamaklarında okulun fiziki yapısı, olanakları ve kurallarının eksik oluşu görülmektedir.

(Cevap A)

66. İl danışma komisyonu rehberlik hizmetlerinin il/ilçe düzeyinde koordinasyonunun sağlandığı komisyondur. Tüm il düzeyinde yürütülecek olan rehberlik etkinlikleri ve bu etkinliklerin verimli bir biçimde yürütülmesi için alınacak tedbirler komisyonda görüşülür. Komisyonun oluşturulmasındaki amaç il düzeyinde rehberlik hizmetlerinin ilgili tüm kişi ve kurumlarca koordineli biçimde yürütülmesini sağlamaktır.

(Cevap B)

67. BEP geliştirme biriminin başkanı okul müdürü ya da müdür yardımcısıdır. BEP birimi sınıf öğretmeni, rehber öğretmen, branş öğretmenleri, öğrenci, veli ve gezerek özel eğitim görevi verilen öğretmenden oluşur.

(Cevap D)

68. Öğrencilerin şiddet ve saldırganlık davranışlarının en temel nedeni iletişim becerilerindeki yetersizliklerdir. Uygun çatışma çözme becerilerine sahip olmayan öğrenciler arkadaşları ya da öğretmenleri ile yaşadığı sorunlarda saldırganca tutum sergileyebilir.

(Cevap E)

69. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde önleyici yaklaşım yaşanabilecek olası sorun ve problemlerin kestirilerek bunların yaşanmaması için gerekli tedbirler almayı içerir. Sorunun yaşanmadan önüne geçilmesi daha ekonomiktir.

(Cevap C)

70. Rehber öğretmenin çalışması okulunda şiddet ve zorbalık olaylarının yaşanmasını önlemek içindir. Önleyici işlev problem ortaya çıkmadan önce yaşanabileceğini ön görerek gerekli tedbirleri almayı gerektirir. Kamuran Bey çalışmasını veli, öğretmen ve yöneticilerle yürütmüş ve ilgili konuda ortak bir hareket tarzı belirlemeyi amaçlamıştır. Bu sebepten tarzı belirlemeyi amaçlamıştır. Bu sebepten dolaşı çalışması müşavirlik / konsültasyon hizmetleri kapsamında yer alır.

(Cevap C)

71. Numaralandırılmış amaçlardan I ve III konunun yapısı itibarı ise rehberliğe ortak sorun olması açısından da grup etkinliğine uygun II numaralı amaç bireysel rehberlik, III numaralı ise bireysel psikolojik danışmaya uygundur.

(Cevap C)

72. Özellik kayıt çizelgesi gözlem formu gibi gözleme dayalı araçlardan biridir. Gözlem formlarından farklı olarak özellik kayıt çizelgeleri daha özel ve ayrıntı odaklıdır. Özellik kayıt çizelgeleri gözlem konusunun uzmanları tarafından hazırlanır. Soruda belirtilen sınırlı ve özel alana yönelik özellik kayıt çizelgesi etkili bir araçtır.

(Cevap A)

73. Seçeneklerde verilen çalışmalardan A mezunların izlenmesidir. B'deki etkinlik yöneltme sonrası, C oryantasyon sonrası, D psikolojik danışma sonrası yapılabilecek izlemedir.

(Cevap E)

74. Başlangıç evresi grupla psikolojik danışma sürecinin ilk evresidir. Bu evrede tanışma ilkelerin ifade edilmesi, kurallar ele alınır ve davranışsal amaçlar belirlenir.

(Cevap A)

75. Ergenlik dönemine karşılık gelen ortaöğretim düzeyi oldukça riskli yıllardır. Ergenlik dönemi sorunları ile başa çıkma, değişen koşullara uyum ve sağlıklı mesleki eğitsel kararlar bu dönemin başlıca gelişimsel görevleridir.

(Cevap D)

1. Davranışçı bakış açısı davranışın kökenlerini çevrede arar. Pekiştirme koşulları ve çevresel uyaranlar tepkilerimizi şekillendirir. Sorudaki ilk görüş davranışçı yaklaşımı yansıtmaktadır. Psikanalitik yaklaşıma göre insan davranışları bilinçdışı unsurlar tarafından şekillendirilir. Çocukluk yaşantıları, cinsellik ve saldırganlık dürtüleri ve bize acı ve rahatsızlık veren yaşantılar bastırılarak bilinçaltına atılır. Verilen örnek durum psikanalitik başık açısına göre yer yön değıştirme savunma mekanizmasıdır. Bu kişinin öfke ve saldırganlığını başka bir nesne yay da kişiye yönlendirmemesidir. Buna göre doğru sıralama C seçeneğindedir.

(Cevap C)

2. Sorudaki öğretmen uygulamalarına baktığımızda Tuba Hanım (I) değışsek aralıklı tarife, İbrahim Bey (II) sabit aralıklı tarife, Meryem Hanım (III) ise değışken oranlı tarife kullanmaktadır. Davranışın devamını sağlama, sönmemesini önlemede en etkili değışken oranlı tarifiedir. En etkisiz tarifelerde sürekli ve sabit aralıklı tarifiedir.

(Cevap B)

3. Gözlem yoluyla öğrenme dört aşama/ögeden oluşmaktadır. Bunlar; Dikkat, Hatırd Tutma, Davranışa Dönüştürme (Uygulama/ Yeniden Üretme) ve Güdülenme. Yeniden üretme basamağı bireyin gözlemediği davranış aklında kalan şekliyle ortaya koyması davranışa dönüştürmesidir. Seçeneklerde verilenlerden sadece B seçeneğinde bir davranış söz konusudur.

(Cevap B)

4. Sempatik sinir sistemi canlının acil durumlarla başa çıkmasını sağlar. Sempatik sinir sisteminin oluşturduğu "savaş veya kaç tepkisinde" şu değışiklikler oluşur.

- Kalp atışı hızlanır ve daha fazla kan kaslara ve beyne gider.
- Mide ve bağırsak sisteminin faaliyetleri ketlenir.
- Solunum hızlanır.
- Gözbebekleri büyür.
- Adrenalin ve noadrenalin salgılarının düzeyi yükselir.
- Kan şekeri düzeyi artar.
- Terleme oluşur.

(Cevap A)

5. Kitle iletişim araçları, değerler ve kültürün birey üzerindeki etki makrosistem boyutunda yer almaktadır. Hukuk sistemi, sosyal hizmetler, ebeveyn arkadaşları, ebeveyn iş yaşantısı gibi bireyi dolaylı olarak etkileyen unsurlar egzosistem boyutunda yer alır. Anne-baba, arkadaşlar, öğretmen gibi birey üzerinde doğrudan etkisi olan unsurlar mikrosistem boyutunda yer alır.

(Cevap B)

6. Vygotsky'nin kuramına göre dil düşünme ve problem çözme için çok temel bir araçtır. Çocuklar özel konuşma yoluyla düşünme süreçlerini yönlendirir, problem çözerler. Özel konuşma Vygotsky'e göre çocuğun dili zihinsel süreçlerde kullandığının göstergesidir.

(Cevap E)

7. Bir kişi neyi beklerse onun gerçekleşme ihtimali daha fazladır. Olması beklenen şeylerin başımıza gelmesi kendini gerçekleştiren kehanettir.

(Cevap A)

8. Metinde aynı soy bağına sahip insanlar arasında diğer ailelere nazaran daha fazla üstün zekalı insan tespit edilmiştir. Bu durum zekanın büyük bir bölümünün kalıtımla geldiğini ifade eder.

(Cevap D)

9. İstek, gereksinme ya da bir davranışın belli bir sonuca ulaşmasının önlenmesine engelleme denir.

(Cevap A)

10. Geçmişte öğrendiklerimizin yeni öğrenmelerimizi zorlaştırmasına ileriye ket vurma denir.

(Cevap C)

11. Karşıt Tepki Gösterme; birey yaşadığı durum veya olay karşısında kendisinden vermesini beklediği ya da kendisinden vermesi beklenen tepkiden tam zıt tepki verir. Kişi gerçek hislerini ve düşüncelerini söylemekten kaçınır. Kendi düşünce ve duygularının tam tersini ifade eder. Toplumdan dışlanma korkusu ve toplum tarafından hoş karşılanmama korkusu kişiyi bu savunma mekanizmasına itebilmektedir

(Cevap E)

12. Deprem felaketinin yaşanmasından sonra depreme ilişkin bir bilinç oluşmuştur. Ancak koşullanma yoluyla ortaya çıkan tutumlarda vardır.

(Cevap C)

13. Adler, ortanca çocuğun rekabetçi ve diplomatik olduğunu iddia etmiştir. İlimli ve arabulucu olma özelliklerine sahip olmaları dikkat çekmektedir.

(Cevap C)

14. Bize dışarıdan anlaşılmasız görünen hareketler, durumun birey için ne anlama geldiğini öğrendiğimizde anlaşılır hâle gelir. Fenomenolojiye göre bireyin temelini, doğuştan getirdiği özellikleri değil çeşitli olaylar sonucu ortaya çıkan deneyimleri oluşturmaktadır.

(Cevap A)

15. İmgeleme tekniği danışanın uygun olmayan hislerini uygun olanlarla değiştirmek için kullanılan Akılcı Duygusal Davranış Terapisi tekniğidir.

(Cevap E)

16. Feminist terapi Kadınların bireysel ve kolektif güçlerini görmelerini sağlar. Buna sahip çıkmaları ve kabul etmeleri için onları destekler. Ancak toplumda bir üstün oluşturmak değil eşitlik üzerinde durmuşlardır. Buna göre kadın erkek ilişkilerinde her zaman kadınları ön plana çıkarırlar ifadesi bu yaklaşım için doğru değildir.

(Cevap B)

17. Gelişimsel rehberlik anlayışı, geleneksel ve davranışçı eğitime tepki olarak ortaya çıkmıştır. Gelişimsel rehberlik bireylerin tüm yönlerinin geliştirilerek bireyin kendini gerçekleştirme amaçları. Kendini gerçekleştirme kavramı ise bireyin gizli potansiyellerini açığa çıkarmayı amaçlar ve hümanist kuram içinde yer alır. Dolayısıyla hümanist kuram, gelişimsel rehberlik anlayışının ortaya çıkmasında önemli rol oynamıştır.

(Cevap B)

18. Yükleme hataları danışanın tüm olumsuzluğu kendine yükleyebileceği gibi haksız yere başkasını suçlama biçiminde de gözlenebilir. Sonunda verilen örnek durumda danışan boşanmanın hatasını ve olumsuzluğunu kendine yüklemektedir.

(Cevap E)

19. Katatrofize etme olabilecek en kötü şeyi düşünüp ona inanmaktır. Kaygı bozukluklarında sık rastlanabilecek bir bilişsel çarpıtmadır. Bu çarpıtma mental imgeler yani görüntüler şeklinde de olabilir.

(Cevap A)

20. Eric Berne tarafından geliştirilen transaksiyonel yaklaşım insanların üç benlik (ego) durumu üzerinden iletişim kurduğunu savunur. Bu ego durumları ebeveyn, yetişkin ve çocuktur.

(Cevap A)

21. Grup rehberlik etkinliklerinin son oturumunda değerlendirme çalışmaları yapılır. Üyelerin süreci değerlendirmesi istenir. Üyeler birbirlerine geribildirim verirler.

(Cevap E)

22. Grupla psikolojik danışma sürecinde çalışılan konular bir cinsi rahatsız etmeyecek boyutaysa her iki cinsiyetten bireyler seçilmeli. Ancak akrab grubundan farklı cinsel tercihi olan öğrencilerin gruba seçilmemesi gerekir.

(Cevap D)

23. Rehber öğretmenin yaklaşımı klinik modele uygundur. Model probleme odaklanır. Modele göre problem çözümünün ilk aşamasında problem analiz edilmelidir. Uzman temelli bu yaklaşımda uzman sorunun çözümü için yaptığı analize göre çözüm önerileri sunulmalıdır.

(Cevap D)

24. Maslow'un kendini gerçekleştirme kuramına göre, sağlıklı bir kişiliğin gelişebilmesi için gerekli olan ihtiyaçlar hiyerarşisinde, kişinin kendisini gerçekleştirebilmesi daha alt basamaklarda yer alan fizyolojik, güvenlik, ait olma ve saygınlık sağlama ile ilgili temel gereksinmelerin doyuma ulaşması sonucunda mümkündür. Bu bağlamda, çocukluğundaki yoksul günlere dönmekten korkan Okay Bey, kendisini güvende hissetmemektedir. Güvenlik ihtiyacını giderebilmek için mesleki bilgilerini arttırmaya çalışmaktadır.

(Cevap B)

25. Selim Bey duygu ve düşüncesini, toplumun yahut karşı tarafın bu duygu ve düşünceleri kabul etmeyeceğini düşünerek, tam karşı şekilde ortaya çıkarmıştır.

(Cevap C)

26. İki ayrı hastalık dönemleriyle karakterize bir ruhsal bozukluktur. Bu hastalık dönemlerinden bir tanesinde taşkınlık (mani), diğerinde ise çökkünlük (depresyon) bulunmaktadır. Birbirlerine zıt gibi görünen bu iki hastalık dönemi yatışma ve alevlenmelerle seyredir. Burada bahsedilen Bipolar bozukluktur

(Cevap A)

27. I. II. IV. Öncüllerde belirtilen şizofreninin temel özelliklerindedir. III. Öncüde belirtilen sosyal alanda hareketlilik değil gerileme başlar.

(Cevap E)

28. Mehmet'in sık sık takip edildiğini belirtmesi ondaki bazı davranışların şizofrenleşmiş halidir.

(Cevap B)

29. Diğer ruhsal rahatsızlıklarda olduğu gibi panik bozukluğun etiolojisinde ruhsal ve biyolojik etkenler birlikte etkileşerek rol oynamaktadırlar. Bedensel duyuların yanlış yorumlanması ve felaketleştirilmesi gibi çarpıtmaların korkuyu tetikleyerek tam bir atağı başlatması, ayrılık anksiyetesi veya öfkeden duyulan rahatsızlık gibi etkenler ve ölüm korkusu gibi etmenler ruhsal etkenleri oluşturur.

(Cevap B)

30. Anoreksiyada, gıda alımı neredeyse hiç yemek yemeyecek kadar azalmıştır. Aşırı kilo kaybı söz konusudur ve kilo almaktan veya şişman olmaktan çok fazla korkulur. Kilo ve bedenle ilgili çok rahatsızlık duyulur; bu rahatsızlık kendini sürekli olumsuz değerlendirmeye sebep olur.

Tıkınırcasına Yeme Bozukluğu

DSM-5'te yeni bir kategoridir. Bu bozukluk, DSM-IV-TR'nin eklerinde daha ileri çalışma için verilen bir koşul iken yapılan araştırmalar DSM-5'e eklenmesini desteklemiştir.

Kriterleri;

- Tekrarlayan tıkınırcasına yeme dönemleri
- Tıkınırcasına yeme dönemleri belirtilen ölçütlerin en az üçünü içermelidir:
  - Her zamankinden daha hızlı yemek
  - Doyma ötesinde yeme
  - Aç olunmasına karşın büyük miktarda yeme
  - Yemeğin çok miktarda olmasından utanmak ve yalnız yemek,
  - Tıkınırcasına yemeden sonra kötü hissetme
  - Hiçbir telafi davranışının olmaması

(Cevap A)

31. Organik kişilik bozukluğu, hastanın davranışında önemli bir değişikliğe neden olan bir hastalık ya da sakatlığın neden olduğu beynin kalıcı bir bozukluğudur. Bu durum zihinsel tükenme ve zihinsel işlevlerde azalma ile işaretlenmiştir. Bozukluklar çocuklukta bulunur ve yaşam boyunca kendilerini hatırlatabilir.

(Cevap C)

32. Panik bozukluk, belirli bir durumla ilişkili olmayan sık yaşanan panik ataklar ve bupanik atakların tekrar geçireceği endişesiyle karakterize edilen bir bozukluktur. Kürşat'ın ani şiddetli bir endişe, dehşet, korkunç bir şey olacağı hissi ile birlikte gösterdiği fiziksel belirtiler panik ataktır. Panik atağı, korku sisteminin yanlış ateşlenmesi olarak düşünebiliriz.

(Cevap C)

33. Özel öğrenme güçlüğü; dili yazılı ya da sözlü anlamak ve kullanabilmek için gerekli olan bilgi alma süreçlerinin birinde veya birkaçında ortaya çıkan yetersizliktir. Özel öğrenme güçlüğü olan bireyler dinleme, okuma, yazma, konuşma, heceleme, dikkat yoğunlaştırma ya da matematiksel işlemlerde sorun yaşarlar ve desteğe ihtiyaç duyarlar. Murat'ın belirtileri özel öğrenme güçlüğü yönündedir.

(Cevap D)

34. Bireyin üyesi bulunduğu grup içinde sosyal statü ve durumunu sağlamak, bir grupta karşılıklı kişisel ilişkileri ortaya çıkarmak için kullanılan tekniktir. Sosyometri sonucunda şu cevaplara ulaşılabılır.

- Sınıfta bir bütünlük var mıdır?
- Sınıfta gruplaşmalar var mıdır?
- Çok ve az istenenler kimlerdir?
- Hiç istenmeyenler var mıdır? Varsa kimlerdir?
- Hiç kimseyi istemeyen veya kimse tarafından istenmeyen, yalnız öğrenciler var mıdır? Varsa kimlerdir?
- Kız ve erkek arkadaşlıklar ne durumda ve ne düzeydedir?

Sosyometri Uygulamadan Önce Dikkat Edilmesi Gerekenler

- Okulun açıldığı ilk zamanlar uygulanmamalı
- Sınıftaki öğrenciler kadar uygulayacak öğretmenin de sınıfta belli bir kabul görmesi gerekir.
- Uygulama öncesi hangi amaçla yapılacağına karar verilmelidir.
- Yönerge açık ve net olmalıdır. Herhangi bir yanlış anlama sonucu etkiler.

(Cevap A)

35. Öğrencilerin, birbirlerini ve kendilerini nasıl gördüklerini, gerçekçi bir şekilde değerlendirip değerlendirmediklerini ortaya çıkaran teknik 'Kimdir Bu' tekniğidir. Başka bir deyişle, kişinin kendisini nasıl gördüğü, başkalarını nasıl gördüğü ve başkalarının onu nasıl gördüğünü ortaya çıkarmaktadır.

(Cevap A)

36. Kitapların psikolojik danışma sürecinde kullanılması oldukça eski bir geçmişe dayanır. Ökyle okuyucunun kişiliği arasında dinamik bir ilişki kurulması ile başlayan bu sürecin adı bibliyotrapidir. Bu teknik Kitap ile okuyucu arasındaki bu dinamik sürecin iyileştirici, geliştirici etkisinin keşfedilmesi, kitapların psikolojik danışma ve rehberlik alanında kullanımına dikkat çekmiştir.

(Cevap C)

37. Rol oynama küçük grup gerektirir, çünkü tüm sınıfı role kattığımızda Öğrenciler rolleri oynarken sık sık aşırıya kaçarlardı. Bu durum sınıf atmosferini bozacağı gibi öğrenmeyi de olumsuz etkiler.

(Cevap E)

38. Örgün Eğitim kapsamında eğitimine devam eden öğrenciler (Kaynaştırma Eğitimi, Resmî Özel Eğitim Okulu, Özel Eğitim Sınıfı) Özel Eğitim veren kurumlardan destek eğitimi alıyorsa tekrar değerlendirme sürecinde öğrenci velisinden "Bireysel Gelişim Raporu" isteneceğinden ilgili okulların ekteki forma göre çalışmalarını yürütmeleri gerekecektir.

(Cevap B)

39. Gözlem defteri, yaptığımız gözlemleri kaydetmeye yarar. Unutmayın yalnızca bir değil, birçok gözlem yapacağız. Bunları aklımızda tutamayacağımıza göre kaydetmemiz şart!

(Cevap C)

40. A, B, C, D şıkları bireyin genel yetenek testlerinin soru özellikleridir. Fakat bir özelliğin bireyde bulunma derecesini sayılarla ifade eden derecelendirme ölçeğinin özelliğidir.

(Cevap E)

41. Yedinci Aşama: İzleme ve Değerlendirme Bu aşama, danışmanın ve danışanın geriye baktıklarında nelerin başarılı olduğunu gördükleri, ilerlemenin olup olmadığını ve her bir planın veya davranışın etkinliğinin değerlendirildiği bir aşamadır.

(Cevap E)

42. Danışmaya gelen her öğrencinin her zaman mantıklı olması beklenemez. Yaygın bir yanlış düşünce, danışmaya gelen kişinin danışma sürecinin ne olduğuna dair bilgi sahibi olduğunu düşünmektir. İşte bu hataya düşmek için ilk oturumun başında süreci, rolleri, sınırları, tanımlamak oldukça yararlı olacaktır. Danışmanlar, danışanlarına "oyunu nasıl oynayacaklarını" söylemelidirler.

(Cevap D)

43. Bağlama gerek bireysel psikolojik danışmada, gerekse grupta psikolojik danışmada kullanılan bir beceridir. Psikolojik danışmanın, danışanın daha önceki oturumlarda anlattıkları, yaşadıklarıyla, o anda anlattıkları ve yaşadıkları arasında paralellik kurmasıdır. Bağlama gerek bireysel psikolojik danışmada, gerekse grupta psikolojik danışmada kullanılan bir beceridir. Psikolojik danışmanın, danışanın daha önceki oturumlarda anlattıkları, yaşadıklarıyla, o anda anlattıkları ve yaşadıkları arasında paralellik kurmasıdır.

(Cevap A)

44. Davranışlarını toplum beklentilerine göre biçimlendirmek ve her sorununda yardım istemek özerklik ilkesine uygun olmadığı için rehberliğin amaçlarından olamaz. Rehberlik hizmetleri bireyin kendini başkaları ile kıyaslamasını değil kendi standartlarına göre yaşamasını amaçlamaktadır. Bunun yanında bireyin kendini tanıması, toplumsal yapıyı anlayıp kabul edebilmesi ve kendi istekleri ile toplumsal düzen arasında denge kurabilmesi rehberliğin bireylerde görmek istediği amaçlardandır.

(Cevap E)

45. Grupta psikolojik danışma sürecinde gözlenebilecek sorunlardan biri de dirençtir. Üye kendini açmak, duygu ve düşüncelerini paylaşmaktan, şimdi ve burada olmaktan kaçınır. İfade etme dirençle başa çıkma için önemli bir tekniktir ve ilk aşamada tercih edilerek farkındalık oluşturma hedeflenmelidir.

(Cevap B)

46. Grupta psikolojik danışma sürecinde davranışsal amaçları saptama başlangıç evresinde gerçekleştirilir. Eylem evresi bitmemiş işlerin tamamlandığı, davranışsal amaçlara ulaşmak için harekete geçme konusunda üyelere yardım edilir.

(Cevap C)

47. Saydamlık iletişim sürecinde kişinin içten, samimi ve dürüst olmasıdır. Danışmanın duygu ve düşüncelerini saklamadan uygun biçimde ifade etmesidir. D seçeneğinde uygun bir saydamlık tepkisi vardır.

(Cevap D)

48. Okul müdürü sözlerinde rehberlik hizmetlerinin karar aşamasında verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu karar vermeye yardım süreci olarak rehberlik modeli esasları ile uyumaktadır. Bu yaklaşım rehberliğin tüm öğrencilere dönük olması gerektiği ilkesine aykırıdır. Rehberlik sadece karar aşamasında değil tüm ya ve kademelerde, sadece karar vermede güçlük yaşayanlara değil tüm öğrencilere dönük olmalıdır.

(Cevap C)

49. Özellik faktör kuramı Porsen Modeli'nin devamı niteliğindedir. Kurama göre mesleki yöneltme üç basamakta gerçekleştirilir. İlk basamakta birey ayrıntılı incelenir. Son aşamada ise bireysel özellikler ile mesleki özellikler eşleştirilir.

(Cevap A)

50. Roe'nun Mesleki Rehberlik Kuramı ihtiyaç temelli bir kuramdır. Roe'ya göre bireyin psikolojik ihtiyaçlarının karşılanma düzeyi meslek seçimini belirlemektedir. Anne babanın çocuğu yetiştirme tarzların, çocuğa yeterli ilgi ve sevgi göstermesi bireyi insanlara yakın mesleklere seçmeye iter.

Roe'ya göre ana baba tutumları:

a) Çocuğunu kabul eden ana baba: Çocuğun kapasitesini ve sorumluluğunu kabul ederek gelişim düzeyine saygı duyarlar. Bağımsız davranmaya yöneltirler.

b) Çocuğun üzerine aşırı düşen ana baba: Çocuklarının kontrol ve yönlendirilmesinde, enerji ve zamanlarının büyük çoğunluğunu harcayan, adeta kendilerini adayan ana babadır.

c) Çocuklarına soğuk davranan ana baba: Bu tür aileler çocuklarıyla ya da onların yaptığı şeylerle olumlu olarak ilgilenmezler.

(Cevap B)

51. İlgi, gereksinim, yetenek, değer ve fırsatlar dikkate alınarak gerçekçi olmayan seçimlerin yapıldığı çalışma dünyasına girer ve durumları daha gerçekçi değerlendirir. Kişi okulunu bitirip kendi yeterliliklerini sorgulayabileceği, kendisine uygun bir çalışma alanı bulmuştur. Genç yetişkinlik ve olgunluk dönemini kapsar. Denemelerin azaldığı, işe bağlanmanın arttığı bir dönemdir. Karar kılma, bireyin işe alıştığı ve işin gereklerini yerine getirdiği evreleri kapsayan dönem Super'in Araştırma dönemidir.

(Cevap B)

52. Daraltma süreci istenmedik seçeneklerin listeden çıkarılması, uzlaştırma süreci ise en çok istenen seçeneklerle dış gerçeklerin uygunluğunun sağlanmasıdır. 9-13 yaşları arasında gerçekleşir. Prestij meslek seçiminde önemli bir belirleyici olur.

(Cevap B)

53. Aile bireyin meslek ve kariyer seçimine etki eden psikolojik değil sosyolojik faktördür.

(Cevap E)

54. Verilen örnekteki zeka testi bireyi yeteneği açısından sınıflama için kullanılmıştır. Bu kapsamda normalden farklı grupta olduğu ortaya konarak kendi özelliklerine uygun eğitim alması sağlanmıştır.

(Cevap D)

55. Verilen örnek araştırmada test verileri parametrik bir yapı gösterdiği için t-testi ve Anova analizlerinden yararlanılır. Anova kategorik değişkenler ile sürekli değişkenlerin karşılaştırmasında uygundur. Eğer kategorik ikili olsaydı (kadın-erkek gibi) t-testi kullanılmalıydı.

(Cevap A)

56. Seçeneklerde verilen hipotezlerden A seçeneğindeki bir sıfır/yokluk hipotezidir. Diğer seçeneklerde verilen hipotezler ise Alternatif/araştırma hipotezidir.

(Cevap A)

57. Bağımsız değişken sonucu araştırılan yani etkileyen konumundaki değişkendir. Neden sonuç ilişkisi içerisinde düşünüldüğünde neden konumunda olan değişkendir. Örnekte bedensel egzersiz başarıyı etkilediği varsayılmaktadır.

(Cevap E)

58. Öz yeterlik sosyal öğrenme kuramının temel kavramlarından biridir. Eğitsel rehberlik sürecinde özellikle motivasyon ve kişinin başarıcağına ilişkin kendine inancı başarı için oldukça önemlidir. Ben yapabilirim, ben başarabilirim gibi ifadeler öz yeterliği yansıtır ve başarı için oldukça önemlidir.

(Cevap C)

59. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri hem bireye hem topluma karşı sorumludur. Alanda çalışan psikolojik danışmanlar toplumda sorumluluk üstlenmeli. Toplum olumlu tutumlar geliştirme, psikolojik sağlığı koruma, etkili iletişim gibi konularda destekleyecek fırsatlar değerlendirilmelidir. Bu rehberliğin toplumsal duyarlılık etik ilkesi ile ilgilidir.

(Cevap B)

60. Okul müdürü rehber öğretmenden alkol kullanan öğrencilerin isimlerini istemiştir. Rehber öğretmenin öğrenci isimlerini vermesi gizlilik ilkesini ihlal etmesine neden olur. Rehber öğretmen bu öğrencilerin tedavi ve müdahaleye ihtiyaç duyduğunu düşünüyorsa, sorun bu boyuta ulaşmışsa, öğrenci ve veli ile işbirliği içerisinde sevk hizmetine başvurmalı.

Birey Hakkında Elde Edilen Bilgilerin Gizliliği

AÇIK	Özlük bilgileri: Adı, yaşı, cinsiyeti, boyu, kilosu vb.
↑	Bireysel genel bilgiler: Bireyin anne baba özellikleri, ailenin ekonomik durumu, akademik özgeçmiş, ilgi ve hobiler
	Kişiyeye özgü bilgiler: Sınıf başarısı, test sonuçları, okul tarafından bireye yapılan öneriler
	Kişilik özelliklerine ilişkin bilgiler: Bireyin psikolojik ve kişilik özellikleri, varsa psikiyatrik değerlendirme sonuçları, sağlık raporları vb.
GİZLİ	

(Cevap B)

61. Rehberlik hizmetleri ilk olarak mesleki rehberlik alanında ortaya çıkmıştır, daha sonra eğitimsel rehberlik alanında okullarda ve en son olarak da kişisel rehberlik alanı gelişmiştir. İşlevi bakımından bakıldığında rehberlik ilk olarak ortaya çıkan sorunları çözme amacını güden iyileştirici işlev ön plana alınmıştır. Daha sonra sorunlar ortaya çıkmadan önce önleme işlevi ön plana alınmıştır. Çağdaş rehberlik hizmetlerinde ise geliştirici işlev ön plandadır.

(Cevap C)

62. Verilen örnek durumda öğrencilerin spesifik bilgilere ihtiyacı vardır. Bu kapsamda öğrencileri bilgilendirme için bireysel rehberlik etkili bir yardım yoludur.

(Cevap B)

63. Sınıf öğretmeni sadece akademik başarıya odaklanmış. Yapılacak çalışmaların sadece bu ekseninde yapılması gerektiğini vurguluyor. Ancak gelişim bir bütündür ve alanlar etkileşimlidir. Öğrencinin kişisel, eğitimsel ve mesleki alandaki sorunları ve yetersizlikleri etkileşim içindedir.

(Cevap C)

64. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin temel ilkelerine A, B, D ve E seçeneklerindeki ifadeler uygun değil C seçeneğindeki ifade uygundur. Rehberlik hizmetlerinden yararlanan bireylerin dini, ırkı, cinsiyeti, ekonomik durumu, aile yapısı ve sosyal statüsü ne olursa olsun insan saygıya değer bir varlıktır.

A seçeneğindeki ifade yanlıştır. Çünkü rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri sadece sorunu olan öğrencilere değil **tüm öğrencilere** yöneliktir.

B seçeneğindeki ifade de doğru değildir. Çünkü rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin amacı "bireyin kendisini tanımaya, gerçekleştirilmesine yardım etmektir."

D seçeneğindeki ifade yanlıştır. Çünkü rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri sadece yardım alan ile yardımcı sunan uzman arasında değildir. Bazı durumlarda okuldaki yönetici ve öğretmenleri, velileri de ilgilendirir.

E seçeneğindeki görüşte doğru değildir. Okuldaki psikolojik danışma sınıf öğretmenleri tarafından değil alanında eğitim görmüş okul rehber öğretmenleri tarafından gerçekleştirilir. Çünkü öğretmenlerin ve psikolojik danışmanların yetişme programları farklıdır. Ancak psikolojik danışma ve rehberlik öğrencinin gelişmesi ile ilgili herkesin katkısını, işbirliğini gerektiren bir hizmettir.

(Cevap C)

65. Yetenek-başarı karşılaştırılmasında kullanılan bu grafikte ideal olan, yani öğrencilerin bulunmasını istediğimiz yer köşegenin üzerindedir. Bundan uzaklaşmalarda uyumsuzluk başlar. Kesik çizgiler ± 25 yüzdelerdir. Bu bölümde normal olarak kabul edildiğine göre K ve P bu sınırlar içerisinde yer almaktadır.

(Cevap C)

66. L ve M öğrencileri yetenek düzeylerinin altına başarı göstermektedirler. Bu öğrencilerin eğitimsel problemler yaşadığı düşünülebilir. Bu doğrultuda verilecek verimli ders çalışmaya yönelik yardımlar etkili olacaktır.

(Cevap A)

67. Brewer tarafından geliştirilen eğitimle kaynaşmış rehberlik modeline göre eğitim ve rehberlik hizmetlerinin amaç ve işlemleri aynıdır. Rehberlik bir ders olarak görülür. Öğrencilerin serbest zamanlarını değerlendirme, verimli ders çalışma gibi konularda eğitilmeleri amaçlanır.

(Cevap E)

68. İnsancıl yaklaşımın ilkelerini benimsemiş bir öğretmen istenmeyen öğrenci davranışları karşısında “kesin bir ifadeyle istenmeyen davranış hakkındaki düşüncelerini ortaya koymaz.” İnsancıl yaklaşımı benimseyen öğretmen bireyi eğitim öğretim sürecinin temeli kabul eder ve bireylerin ilgi ve yetenek alanlarına uygun sınıf ortamı, öğrenme öğretme etkinliklerinin hazırlanmasına yönelik çaba harcar. Bireyin özde iyi olduğu ve varlığını olumlu amaçlara yönelme eğilimi taşıdığını kabul eder, sorunları kişiselleştirmeden objektif olarak ele alır ve fikirlerin görecelik taşıdığını kabul eder. Yapıcı ve yönlendirici bir disiplin anlayışına sahiptir.

(Cevap D)

69. Rehberlik hizmetlerinin başlangıcı olarak Parson'un meslek ofisinde yaptığı çalışmalar kabul edilir. Rehberlik sorun alanına göre mesleki rehberlik olarak ortaya çıkmıştır. Bu aşamadan sonra okullarda başarıyı artırma amacıyla eğitsel rehberlik çalışmaları başlamıştır. 20. yy.da bireylerin duygusal gelişimine verilen önemin artmasıyla kişisel rehberlik ön plana çıkmıştır. Günümüzde ise bireyin bir bütün olarak ele alınıp gelişiminin her boyutuyla desteklenmesi rehberlik hizmetlerinin temel anlayışını oluşturmaktadır.

(Cevap B)

70. Rehberlik, bireyin kendini ve çevresini tanımaya yardımcıdır. Rehberliğin en önemli işlevi bireyin, kendisi ve çevresi hakkında edindiği bilgileri özümsemesine ve doğru, sağlıklı tercihler yapabilen bir kişi olmasına yardımcı olmaktır. Ancak rehberlik bireyin bütün sorunlarını çözebilecek sihirli bir güce sahip değildir.

(Cevap D)

71. Murat Bey'in yaptığı çalışmalar “ayarlayıcı” rehberlik ile ilgilidir. Ayarlayıcı rehberlik, gençliğin en iyi şekilde yetişmesini sağlamak için, onların ilgi, yetenek ve gereksinimlerine en uygun eğitim hizmetlerinin müfredat programlarında yer almasında, program yapıcılara ve eğitim planlayıcılarına yardım etmektir. Buna göre Murat Bey'in MEB'in ilgili birimlerine yardımcı olmak için gözlem formları hazırlaması ve bunları değerlendirmesi ayarlayıcı rehberlik hizmetleri ile ilgilidir.

(Cevap C)

72. Her bireyin içinde bulunduğu gelişim dönemine ilişkin gerçekleştirilmesi gereken mesleki gelişim görevleri bulunmaktadır. Mesleki olgunluk bu gelişim görevlerini yerine getirip mesleki gelişimini sürdürebilmektir.

(Cevap B)

73. Okulda öğrencilerin büyük bölümünde gözlenen bilgi eksiklerini giderme ya da belirli davranışlar kazandırma en etkili grup rehberliği etkinlikleriyle gerçekleştirilir.

(Cevap C)

74. Anket belirli bir konuda, birçok kimsenin kişisel olarak görüşlerini, tutum ve duygularını saptama amacıyla düzenlenmiş soru grubudur. Anket bilgi-görüş edinilmesi amaçlanan konuya ilişkin sorulardan oluşur. Verilen örnekte velilerin eğitimlere yönelik görüş-öneri ve istekleri anket ile hızlıca toplanabilir.

(Cevap C)

75. İlkokul yıllarını bireyin sosyalleşmesi ve gelişimi açısından oldukça kritiktir. Çocukların bu dönemde akademik öğrenme yaşantıları edinmesi ve sosyal davranışlar geliştirmesi beklenir. Rehberlik hizmetleri kapsamında da çocuklar bu açılardan desteklenmelidir.

(Cevap B)

1. Bilgiyi işleme kuramı bilginin işlenmesi ve bellek süreçlerini temele alan bir öğrenme kuramıdır. Temel olarak cevap aradığı soru bilgiyi nasıl alır, işler, belleğimize atar ve gerektiğinde nasıl geri getiririz. Soruda öğretmenin yaptığı etkinlik dikkat ve bellek süreçlerine yönelik olduğu için bilgiyi işleme kuramı temelidir.

(Cevap D)

2. Edimsel koşullanma kuramına göre davranıştan sonra istenmeyen (Olumsuz) uyarıcının ortama sokulması I. Tip Cezadır. II. Tip ceza istedik uyarıların ortamdaki çıkarılması ile gerçekleştirilir. Ceza davranışı baskılar ve zayıflatır.

Otomatik tepkilerin (yemek yerken ağzın sulanması) yeni uyarıcılarla eşleşmesi (zil ve et eşleşerek, zilin salya tepkisini doğurması) tepkisel koşullanma yoluyla öğrenmedir.

İstenmeyen uyarıların ortadan çıkarma olumsuz pekiştirmedir.

(Cevap D)

3. Gestalt psikologlarına göre her zaman iyi biçim, iyi form, iyi şekil algılamaya eğilimindeyiz. Bu yüzden basit, sade ve düzenli algılamaya yöneliriz. Karmaşık ve düzensiz uyarıların algıyı zorlaştırır. Sıla Hanım da pano hazırlarken ayrıntılı bilgilere yer vererek, yoğun ve dolu bir içerik tasarlayarak basitlik ilkesini dikkate almamıştır.

(Cevap D)

4. Agulama ve cıvıldaama dönemleri dil öncesi dönemler olarak bilinir. Tek sözcük ve telegrafik konuşma dönemleri de dil gelişim dönemleridir. Doğru sıralama IV-III-II-I şeklindedir.

(Cevap B)

5. Gilligan Kohlberg'i araştırmalarını sadece erkekler üzerinde yapmasından ve kadınlar için yaptığı genellemelerden dolayı eleştirmektedir. Gilligan'a göre kadınların ve erkeklerin ahlak gelişim süreçleri farklıdır. Bunun sebebi toplumsal cinsiyet rolleri yani toplumun kadına biçtiği rollerdir.

(Cevap E)

6. Güvenli bağlanan bebekler ile anneleri arasında güven temelli olumlu duygusal ilişki kurulmuştur. Güvenli bağlanan bebek çok yoğun olmayan bir ayrılık kaygısı yaşar, yani anneden ayrıldığında üzülür ağlar. Anneye kavuştuğunda da mutlu olur ve bunu uygun biçimde gösterir.

(Cevap A)

7. Nesne sürekliliği duyuşsal motor dönemde yaklaşık 8 ay civarında gelişir. Nesne sürekliliği özelliği gelişen bebek gözünün önünden kaybolan bir nesneyi aramaya devam eder, yani gözün önünden kaybolan nesnenin zihinsel temsili oluştuğu için onun kaybolmadığını var olmaya devam ettiğini bilir. Verilen örnekte Mert bebek topu aramadığı için nesne sürekliliği gelişmemiştir.

(Cevap E)

8. Derinlik algısı üç farklı kaynaktan gelen bilgilerle şekillenir.

- Monoküler: Tek bir gözden gelen resimsel ipucu
- Binoküler: Her iki gözden gelen görsel ipucu
- Kinetik: Bireyin kendi hareketlerinden ya da nesnelerin hareketlerinden gelen ipucu

Soruda verilen örnekteki algı durumuna hareket paralaksı denir. Bu kinetik bir ipucudur.

(Cevap C)

9. Çizimde kesitsel olarak beynin dört lobunun konumları vardır. I numara Frontal lobdur. Bu lob istemli hareket, düşünme, kişilik ve amaçlı olmayla ilgilidir. II numara ise Parietal lobdur. Bu lob, mekansal yer bulma, dikkat ve motor kontrolde önemli rol oynar. III numaralı alan Oksipital lobdur. Buranın görmeye fonksiyonu vardır. IV numaralı bölgede Temporal lobdur. Bu lobun dil süreçlerinde ve bellekte aktif rolü vardır.

(Cevap E)

10. Premack ilkesi çocuğun yapmayı sevdiği etkinlikleri yapmaktan hoşlanmadıkları için pekiştirme olarak kullanılması esasına dayanır. Yapılmayı sevilen istenen etkinlik sevilmeyen etkinliğin yapılması şartına bağlanır. Bu açıdan sevilen etkinliğin ödül olması ve ilk olarak sevilmeyen etkinliğin yapılma zorunluluğu Premack ilkesi için temel şarttır.

(Cevap A)

11. Thorndike öğrenmeyi bir problem çözme süreci olarak tanımlamıştır. Kişi problem ile karşılaştığında olası çözüm yollarını dener ve kendini çözüme götüren yolu öğrenir. Bu yolla öğrenmeye deneme yanılma yoluyla öğrenme denir. Bu süreçte kişinin çözüme ulaşabilmesi için alternatif tepkiler ortaya koyması, farklı yollar denemesi tepki çeşitliliği ile ilgilidir. Tepki çeşitliliği ne kadar etkili ise o kadar başarılı olur.

(Cevap D)

12. Sosyal Öğrenme Kuramı'na göre bireyin kendi davranışlarını değerlendirebilmesi, eksik, yanlış ve hatalarını görebilmesi öz yargılama kapasitesi ile ilgilidir. Yiğit'in çalışma sürecine yönelik dile getirdikleri onun öz yargılama kapasitesi ile ilgilidir. Bireyin kendi davranışlarını değiştirebilmesi, yönlendirebilmesi ise öz düzenlemedir. Arkadaşı kendine göre bir plan yapıp kendi çalışma sürecini ayarlamıştır. Bu da öz düzenlemenin göstergesidir.

(Cevap D)

13. Psikanalitik kurama göre direnç, baskıladığı bilinçaltı malzemenin farkına vararak, bu malzemenin yüzeye çıkmasını engellemeye yönelik danışanın gösterdiği bir isteksizliktir. Psikanalitik kuram direnci bir savunma olarak kabul eder. Analist direnci danışma sürecinde bir araç olarak kullanır.

(Cevap E)

14. Seçeneklerde verilen danışma hedeflerinden B seçeneğindeki Gestalt terapi için uygun bir hedeftir. Adler yaklaşımında danışmanın ve danışanın arasındaki iş birliğine dayalı iletişim terapinin temelidir. Genel olarak süreç karşılıklı saygıya, bireyin yaşam içindeki yanlış hedeflerin ve yanlış varsayımların belirlenmesine, araştırılmasına ve açıklanmasına dayanır. Terapinin temel amacı, danışanda ait olma duygusunun geliştirilmesi, toplumsal duygu ve sosyal ilgi olarak nitelendirilen davranış ve süreçleri benimsemesine yardımcı olmaktır.

(Cevap B)

15. Geştalt terapide karşı çıkılan beş ana direnç şunlardır;

- İçselleştirme: başkalarının inanç ve standartlarını sorgulamadan kabul etme ve özümseme
- Yansıtma: Bazı özelliklerin çevreye yansıtılarak onların sahiplenilmekten uzaklaşılması. Kendimizde görmek istemediğimiz özellikleri başkalarında görerek kendi kimliğimizin sorumluluğunu almaktan kaçınırsınız
- Geriye dönme: Başkalarına yapmak istediğimiz şeyleri kendimize çevirmek ya da başkalarının bize yapmasını istediğimiz şeyleri kendimize yapmak
- Sözümden dönme: Dikkat dağılımı süreci. Bu süreçte ilişkiyi sürdürmek zordur. Sözümden dönen insanlar, abartılı espriler yapar, soyut genellemeler ve açıklama yerine sorulan sorularla kişisel ilişkiyi dağıtmaya çalışırlar.
- Kavşak noktası: Kişinin kendini çevresinden ayırt etmesinde görülen bulanıklık

(Cevap E)

16. Koşulsuz kabul ve saygının en temel göstergesi danışma sürecinde danışana gerçek ve içten bir ilgi göstermektir. İlgi koşulsuz olmalıdır. Bireyin davranışları, duygu ve düşünceleri yargılanmamalıdır. Terapist kabullenme konusunda hiçbir şart koşmadan danışana değer vermeli ve onu samimiyetle kabul etmelidir.

(Cevap C)

17. Varoluşçu yaklaşım açısından insan, kendi varlığının ne yapmakta olduğunun ve kendisine neler olduğunun bilincindedir. Evrende davranışlarının neden ve sonuçlarını bilen seçme özgürlüğü olan tek varlık insandır. Varoluşçu yaklaşımda psikolojik danışma süreci ve terapi sürecinde uzmanın tutumları ile ilgili önemli bir açıklama getirilmemiş ve teknikler önerilmemiştir. Çünkü tekniklerin kullanımı, danışanın bir obje gibi ele alınması sonucunu doğurmakta bunda danışma sürecini etkililiğini bozacağına inanılmaktadır. Varoluşçu yaklaşımda danışma sürecinin özü danışanın kendi varoluş bilincine ulaşmasıdır. Kendi sorumluluğunun farkına vararak üstlenmesini sağlamaktır.

(Cevap D)

18. Feminist terapistler, toplumsal cinsiyet rolü beklentilerinin bir insanın kimliğini doğumdan itibaren derin bir şekilde etkilediğini vurgularlar. Bu yaklaşım, kadın ve erkeklerin davranışlarındaki farklılıkları sosyalleşme süreçleri açısından açıklarlar. Feminist terapistler, feminizmi terapiye ve yaşama bakış açılarıyla bütünleştirmişlerdir. Hareketleri ve inançları, özel ve mesleki yaşamları birbiriyle uyumludur. Feminist terapinin en önemli hedefi danışanı güçlendirmedir. Bu da kendini kabul etme, kendine güven, gerçeklik hissi edinmeyi içerir.

(Cevap B)

19. Çözüm odaklı terapi, geçmişten uzak durması yönüyle geleneksel terapilerden farklıdır. İnsanların sağlıklı ve yaşamlarını zenginleştirecek çözümleri yapılandırmaya yetenekli olduğuna inanan iyimser bir varsayıma sahiptir. Terapist, soruna sabitlenmiş bir durumdan, yeni olasılıkların olduğu duruma geçişte insanlara yardımcı olan bir aracı gibidir. Terapist, insanların işe yarar ne yaptıklarını bulmaya odaklanır ve daha sora elde edilen bu bilginin danışanlar tarafından sorunların çözülmesi için kullanılmasını sağlar.

(Cevap A)

20. Asgari düzeyde teşvik danışmanın sözel katılımını belirtmesinin en yaygın yollarından biridir. 'Hıhı', 'Anlıyorum', 'devam edin' gibi sözler bu kapsamda kullanılır. Bu tepkiler ilgiyi iletmek ve danışanı konuşmaya ve açılmaya özendirmek için kullanılır. II numaralı ifade ise bir duygu yansıtmadır. Danışman danışanın duygularını açık biçimde ona dile getirmelidir. Duygu yansıtma sürecinde danışan sözlü ve sözsüz mesajları iyi analiz etmeli, onun duygularını anlamalıdır.

(Cevap A)

21. Kendini açma danışmanın danışma sürecinde kendi yaşantı ve duygularını paylaşmasıdır. Kendini açma tepkilerinin danışma sürecine etkileri konusunda birbiriyle çelişkili sonuçları olan çok sayıda araştırma vardır. Burada danışman kendini açma tepkisinin danışma süreci üzerinde etkili olduğunu bilmeli ve bu tepkileri dikkatli kullanmalıdır.

(Cevap C)

22. Danışmanın danışma sürecinde etkileşim halindeyken geri çekilip danışana ilgili olayları ve duyguları görebilmesi objektiflik ile ilgilidir. Danışanın sorunu ile ilgili yakın çevresi pek çok değerlendirme yapar ve önerilerde bulunur. Ancak bunlar öznel olması açısından ve olayları içeriden değerlendirmesi açısından danışana çok fazla katkı sağlayamaz. Danışmanın objektifliği danışana kendi sorununu anlamada ekstra avantaj sağlar.

(Cevap D)

23. Verilen sorulara baktığımızda A seçeneği hariç diğerleri sorunun süresi ile ilgilidir. Bu kapsamda sorunun ne zaman ortaya çıktığı ne kadar sürdüğü, sıklığı ve günlük yaşam periyoduna etkisi değerlendirilmelidir. A seçeneğindeki soru ise sorunun öğeleri ile ilgilidir. Soruna eşlik eden duygular, düşünceler ve davranışlar sorunun öğelerini oluşturur.

(Cevap A)

24. İkinci aşamada danışanın sunduğu problem değerlendirildikten sonra danışma süreci için amaçlar netleştirilmelidir. Amaç belirleme psikolojik danışmanın başarıya ulaşması için büyük önem taşır. Danışmanın son basamağı ise sürecin sonlandırılması ve danışanın izlenmesidir.

(Cevap A)

25. Yansıtma, bir bilinçaltı dürtüsünün başka insanlara yüklenmesidir. Dürtü başka insanlara yansıtılarak aslında bu düşünceye sahip olanın kendisi olduğunu algısından kurtulur. Horney'in tanımladığı insanlara karşı hareket stratejisinden birey kendi güvensizlik, değersizlik ve olumsuz benliğe yönelik duygularını başkalarına kötü davranarak, onları sömürüp değersizleştirerek yansıtır. Böylece bu olumsuz duyguların sıkıntılarını hafifletirler. Horney bu bireylerin diğer insanları kötü ve sömürücü olarak algıladıklarını söyler. Bu algılamadan dolayı, birisi onlara kötülük yapmadan, onlar kötülük yapmaya çalışır.

(Cevap C)

26. Travma sonrası stres bozukluğuna yönelik tanımlar ciddi travmatik olaylar söz konusu olduğunda gündeme gelmelidir. DSM-V'te TSSB belirtileri dört grupta toplanır.

- İstem dışı travmatik olayın yeniden deneyimlenmesi
- Olayla ilgili uyarılardan kaçınma
- Travma sonrası diğer duygudurum ve bilişsel değişimler
- Aetna uyarılmışlık ve tepkisellik

(Cevap E)

27. Korkular çocuklarda çok sık rastlanan duyu bozukluklarındandır. Özellikle korku çocuk büyüdükçe artar. Aslında duyu olarak normaldir ve her yaşta bilinmeyen ve tehlike ya da tehdit oluşturan her şeye karşı gösterilen bir tepkidir. Bebeklikte ve küçük yaş gruplarında yüksek sese, yabancılarla ve ani gürültülere karşı gösterilen bir tepkisel davranışken, çocuk büyüdükçe daha belirgin ve somut kavramlara yönelik bir tepki olarak gelişir. Kazalar, yangın, deprem, hastalıklar, izlediği bir film, okul sorunları, anne ya da baba ayrılığı, yalnız kalma, terk edilme, kaybolma, cezalandırılma gibi durumlar korkuya yol açabilir. Daha önce herhangi bir olumsuzluk yaşamış çocuklarda korku daha kolay gelişebilmektedir.

(Cevap A)

28. Sanrıların içeriği ve derecesi değişebilir. Sanrılar garip ve egzotikten (Şeytan tarafından tecavüze uğrama sanrısı) görece can sıkıcı (komşuları tarafından kötülük görme kuşkusunu) bir aralıktadır. Bu, sınıflandırma açısından önemlidir; garip sanrıların olması Şizofreni için tanı ölçütüyükken, sanrısız bozukluk tanısını engeller. A, B, D ve E seçeneklerindeki türüne göre paranoid türdedir. C seçeneğindeki sanrı ise düşüncenin sahiplenilmesi ile ilgili bir sanrıdır.

(Cevap C)

29. Tanı kriterleri sıralanan duygusal bozukluk özgül fobidir. Özgül fobiler, eskiden basit fobi olarak da bilinen, bazı durumlar veya nesnelere duyulan mantıksız/aşırı korkudur. Çok eski çağlardan beri bilinmesine rağmen özgül fobilerin günümüzdeki şekliyle kullanılması yüzyılın başlarında olmuştur. Psikiyatride mantıksız korkular arasında özgül fobiler dışında sosyal fobi ve agorafobi gibi mantıksız korkular da incelenir. Ancak özgül fobiler, fobiler grubu arasında en yaygın olan türüdür.

(Cevap A)

30. Genellikle bütün çocuklarda yaklaşık olarak 3-4 yaşına kadar devam eden bir davranıştır ve normal olarak görülür. Parmak emme alışkanlığı geliştiren çocuklarda bu davranışın sonucu olarak bazı organ bozukluklarına da rastlanabilmektedir. Çocuğun emdiği parmağında doku bozuklukları görülebilir. Çocuklar 1.5 yaş civarı bu davranışı yoğun olarak yapmalarına karşı 3-4 yaş sonlarına doğru bu alışkanlığı bırakmaları beklenir. Kalıcı bir davranış bozukluğu olarak görülmeğe başlanmışsa altında genellikle psikolojik kökenli bazı ihtiyaçlar ya da gerginlikler olduğu düşünülebilir. Parmak emmek çocuk açısından gelişimsel bir gerilemeye işaret eder ve buna neden olan etkenin kaynağını doğru saptamak gerekir.

(Cevap A)

31. Bir davranışın gelişimsel süreç içerisinde normal olup olmadığının değerlendirilmesinde ilk dikkate alınması gereken ölçüt yaşa ve gelişim dönemi özelliklerine uygunluktur. Çocukların yaşı ve gelişim düzeyi davranışın niteliğini belirlemede en etkili faktördür. Bazı davranışlar kendi doğal süreci içinde normaldir. Örneğin 3 yaşında bir çocuğun tuvalet eğitimiyle ilgili sıkıntılar yaşaması normalken, aynı durum 10 yaş çocuğu için anormal karşılanmaktadır.
- (Cevap B)
32. Özel eğitim hizmetlerinin erkenlik ilkesi kapsamında özel eğitim ihtiyacı olan bireyler için mümkün olan en erken yaşta tanılama yapılmalı ve eğitime bir an önce başlamalıdır. Ülkemizde okulöncesi eğitim zorunlu değilken özel eğitim ihtiyacı olan çocuklardan 36 ayını tamamlayanlar için okul öncesi eğitimin zorunlu tutulması yine bu ilke kapsamında alınan bir tedbirdir.
- (Cevap D)
33. Mantığa bürüme yapılan yanlış bir davranışa akla uygun gerekçeler üretmedir, kısaca yalan söyleme, bahaneler üretmedir. I numara mantığa bürüme için örnektir. II numaralı örnekte ise yok sayma yani inkar durumu söz konusudur.
- (Cevap C)
34. Sosyometri tercih tabloları incelendiğinde Aydın ilk uygulamada Yasin, Erdoğan ve Özlem'i tercih etmiştir. Alp ise ilk uygulamada kimseyi tercih etmemiştir. İkinci uygulamada Aydın aynı arkadaşlarını tercih etmiş ancak tercih sırasını değiştirmiştir. Alp de ikinci uygulamada Yasin'i tercih etmiştir. Buna göre B seçeneğindeki yorum yanlıştır.
- (Cevap B)
35. Bireyi tanımada kullanılan test, envanter ve diğer araçlar uygulanmış olmak için ya da ilgililerin merakını gidermek için uygulanmaz. Asıl amaç bireyin kendini daha iyi tanımasına ve anlamasına yardım etmektir. Öğrencinin kendini daha iyi tanımasına yardımcı olmayan bir araç sadece uygulanmış olmak için uygulanmaz.
- (Cevap D)
36. Rehberlik ve psikolojik danışma sürecinde kullanılan tüm bireyi tanıma tekniklerinin amacı bireyin kendini daha iyi tanımasını ve anlamasını sağlamaktır. Bu sebepten dolayı bireyin kendini tanımasına yardımcı olmayacak bir teknik uygulanmaz. Uygulanan tekniklerin sonuçları da öğrenciyle bu amaç doğrultusunda öğrenciyle paylaşılır.
- (Cevap B)
37. Tablo verilerine göre Buse arkadaşları tarafından 9 kez anılmıştır ve hiç uyuşum yoktur. Buse bağdaşım hali en düşük öğrencidir. Deniz arkadaşları tarafında 11 kez anılmıştır. En fazla anılan öğrenci Deniz'dir. Efe toplam 4 uyuşma ile bağdaşımı en yüksek öğrencidir. Filiz toplam 3 anılma ile en az anılan öğrencidir.
- (Cevap A)
38. Testler ölçülmek istenen niteliklere göre performans (maksimum performans) ve davranış (tipik tepki/davranış) testleri olarak sınıflandırılabilir. Davranış testleri ilgi, tutum ve kişilik testleridir. Seçeneklerde verilenlerden C ve E seçeneklerindeki ilgi, A ve B seçeneklerindeki de kişilik testleri kapsamında ölçülebilir. D seçeneği ise yetenekler ile ilgilidir.
- (Cevap D)
39. Görüşmelerin raporlaştırılmasında karışan hatalardan biri de yerini değiştirmedir. Yerini değiştirme hatasında olayların oluş sırası değiştirilir. Raporu tutan olayların sırasını, olaylar arasındaki bağlantıları doğru hatırlayamaz.
- (Cevap A)
40. Çağdaş rehberlik anlayışı gelişimsel temellidir. Gelişimin ilkeleri rehberlik hizmetlerine de yön verir. Gelişim ilkelerinden biri olan bütünlük bireyi tanıma hizmetleri için de söz konusudur. Nasıl gelişim bir bütünsel birey de bütün olarak ele alınmalıdır. Bireyi tanıma teknikleri ile birey hakkında elde edilen bilgiler birbirinden ayrı ve kopuk biçimde değil bir bütün olarak ele alınıp değerlendirilmelidir.
- (Cevap C)
41. Psikoeğitim katılımcıları potansiyel bir tehdit ile (madde bağımlılığı), gelişimsel bir yaşam durumuyla (ergenlik), anlık bir kriz ile baş edebilmeleri için eğitmektir. Terapi ya da danışmanlıktan çok rehberlik yöntemidir. Özel olarak belirlenen hedeflere odaklanır ve kısa sürer.
- (Cevap A)
42. Paylaşım grupla psikolojik danışma sürecinde kullanılan bir beceridir. Lider danışman grup üyelerinden birinin önceki oturumlardan birinde anlattığı yaşantı ve duygularıyla, diğer grup üyelerinin yaşantı ve duyguları arasındaki benzerliğe dikkat çekmesidir.
- (Cevap D)

43. Sevgi bombardımanı grup danışma etkinliğinin genellikle sonlandırma aşamasında tercih edilir. Etkinliklerinin genellikle sonlandırma aşamasında tercih edilir. Etkinlik üyelerin olumlu duyguları birbirlerine ifade etmeleri esasına dayanır. Etkinlik ile üyelerin süreçten olumlu duygularla ayrılması amaçlanır.

(Cevap A)

44. Yansıtma danışanın ifadesini ya da söylediklerindeki duygu ve düşünceleri ifade etmektir. Danışman bir ayna gibi danışanın söylediklerini, duygu ve düşüncelerini ona geri yansıtır.

(Cevap C)

45. Sosyal etkilere cevap verebilecek öğrenciler grup danışma sürecinden daha çok fayda sağlar. Bu açıdan sosyal süreçlerden faydalanabilecek öğrenciler seçilmelidir. Üyelerin olgunluk düzeylerinin benzer olması grup süreçlerini olumlu etkiler. Ancak üyelerin mümkünse farklı ırksal, kültürel, etnik ve sosyoekonomik çevrelerden öğrenciler seçilmelidir. Bu sürecin demokratik olmasını ve paylaşımlarını zenginliğini sağlar.

(Cevap D)

46. Rapport Kurma, psikolojik danışmanla danışan arasında güvene dayalı yakın ilişkinin kurulmasıdır. Kişiler arasında karşılıklı anlayış, kabullenme ve uyum üzerine kurulu sıcak ve huzurlu ilişki. Danışma deneyimini kolaylaştırma, derinleştirme ve danışanın en uygun şekilde ilerlemesini ve gelişim göstermesini sağlamada kullanılır.

(Cevap A)

47. Özellik-faktör yaklaşımı danışmana, danışanı yönlendirme rolü tanıdığı için "Güdümlü Danışma" yöntemini benimseyen kuramlar arasında yer alır. Bu danışma yaklaşımı daha çok eğitim programı ve meslek seçme, okul başarısızlığı gibi sorunlara uygun düşmektedir. Minnesota Üniversitesi öğretim üyelerinden Williamson, Paterson ve Darley tarafından geliştirilen bu yaklaşıma göre psikolojik danışma sürecinin dayandığı ilkeler şunlardır:

- Her bireyin kendine özgü bir nitelikler örüntüsü vardır ve bu nitelikler ergenlik döneminden sonra kararlılık kazanırlar, yani pek değişmezler.
- Belli mesleklerde gerekli olan iş etkinlikleri ile kişilik ve ilgi örüntüleri arasında bir bağlantı vardır. O halde, mesleklerinde başarılı olmuş kimselerini özelliklerinin incelenmesi, meslek seçecek olan bireylere yardımcı olacak bilgiyi sağlanacaktır.
- Farklı okul programları birbirinden farklı yetenek ve ilgi örüntüsünü gerektirecektir.
- Danışmanın ve danışanın, sahip olunan nitelikler konusundaki tanıları, o kişinin belli bir programda ya da meslekte başarılı olmasını sağlayacaktır.
- Her birey, akılcı bir yolla, kendi kapasitesini ortaya koyma gücüne ve isteğine sahiptir. Kişi, yaşamını düzenlemek ve sürdürmek için çalışır.

(Cevap A)

48. Parçada çocukluk yaşantıları ve anne-baba tutumlarının meslek seçiminde etkisini vurgulayan Roe'dur. Roe'ya göre bireyin çocukluğunda geçirdiği yaşantılar ve ana-babası ile ilişkilerinde sağladığı doyum, onun gelecekte davranışlarını belirleyen iç uyarıcıları oluşturur. Bireyin gereksinmelerini doyurma yollarının, yetenek, ilgi ve tutumlarından hangilerinin geliştireceğini belirler. Ana-babanın karşıladığı psikolojik gereksinmeler (sevgi, ilgi vb.) davranışı etkileyecek bilinçdışı güdüler haline gelmezler. Ancak hiç doyurulmayan ya da çok az doyurulan gereksinmeler birer güdü haline gelirler. Bu durumda, aile ortamında sevgiyi doymamış kişi ya insanlardan uzaklaşıp nesnelere uğraşmayı gerektiren bir meslek seçecek ya da insanla ilgilenmeyi gerektiren bir mesleğe, sırf sevgi gereksinimine doyum aracı olduğu için yönelecektir.

(Cevap D)

49. Ginzberg ve arkadaşları geliştirdikleri kuramda meslek seçimini bir gelişim süreci olarak ele almışlardır. Ginzberg ve arkadaşlarına göre, birey mesleğini bir anda verilen gelişigüzel bir karar sonucunda değil, hayat boyunca oluşan ve gelişen ve büyük ölçüde geri dönülemez olan davranış örüntüleri yoluyla seçer. Meslekî karar verme süreci, hayal dönemi, geçici seçimler dönemi ve gerçekçi dönem olmak üzere birbirinden ayrı üç evreye ayrılır.

(Cevap B)

50. Mesleki yaşam evrelerinin her birinde bireyden beklenen bazı davranışlar vardır ki bunlara mesleki gelişim görevleridir. Mesleki olgunluk kazanmak, her bir hayat basamağında karşılaşılan bir takım tipik ve gerekli problem çözüme yaşantıları ile karşılaşmak, bir sonraki basamakta karşılaşılabilecek güçlüklerle baş edebilmek için gerekli temel bazı becerileri kazanmak demektir. Mesleki gelişim görevlerinin ön plana çıktığı yaşam evreleri de mesleki gelişim evresi olarak tanımlanır.

(Cevap B)

51. Holland'ın kuramı, kişilik dinamiği ile mesleklerin yürütüldüğü çevre veya mesleklerin gerektirdiği etkinlikler arasındaki ilişkiye dayanır. Gerçekçi tipler genellikle atak, saldırgan, kas faaliyeti ve motor koordinasyonu gerektiren işlerde başarılı olurlar. Erkeksi, bedence güçlü, sade, tabii insanlardır. Genellikle sabırlı ve hoşgörülü olan bu insanlar açık havada çalışmayı tercih ederler. Soyut kavramlarla uğraşmaktan hoşlanmazlar, sosyal beceri gerektiren durumlarda başarısızdırlar. İlgi alanları genellikle dar olup daha çok mekanik ve açık hava alanında yoğunlaşmıştır. Başarım güdülerini çok güçlü değildir. Gelenekçi Tipler kurallara bağlı, tertip-düzen meraklıdır. Emir alpmekten hoşlanırlar, statü ve kudret ararlar. Duygulardan çok nesnelere anlamak isterler. Kendilerini sıkı bir kontrol altında tutarlar. Çevrede daima iyi bir izlenim bırakmak isterler.

(Cevap A)

52. Mesleki rehberlik alanında ilk çalışmalar Parsons tarafından kurulan meslek ofisinde başlamıştır. Parsons'un yaptığı çalışmalar daha çok insan gücü planlamasına yöneliktir. Amaç uygun işe uygun kişiyi yerleştirmektir. Gelişimsel yaklaşımlar ile birlikte mesleki rehberlikte yönelimler daha çok bireylerin kendilerini gerçekleştirmelerine yardımcı olmuştur. Bir ülke ekonomik ve toplumsal yönden sıkıntıda ise mesleki rehberlikle öncelikli insan gücü planlama amacı, sorunlarını çözmüşse daha çok kişisel gelişime destek amacı ön plana çıkmaktadır.

(Cevap A)

53. Gruplar arası ortalama farklarının anlamlılığı için t test verileri kullanılır. Verilen tabloda $p < .05$ olduğu için tabloda değişkenlere ilişkin p değerleri incelenmelidir. Bu değerlerden .05'ten küçük p değerine sahip olanlar anlamlı farka işaret etmektedir. Buna göre I (İşbirlikli katılım) ve V (Genel uyum düzeyi) değişkenleri açısından yaş grupları ortalamaları arasındaki fark anlamlıdır

(Cevap E)

54. Bir dağılımdaki uç puanlar dağılımı çarpıktır. Dağılımların çarpıklığı uç puanlara doğrudur. Normale yakın dağılıma aşırı uç düşük puanlar eklendiğinde grafik bu puanların eklendiği yöne yani sola doğru çarpılacaktır. Eklenen puanlar ortalamadan farklı olduğu için dağılım daha heterojen yani grafik daha basık olacaktır.

(Cevap A)

55. Verilen değerlere göre dağılımın çarpıklık katsayısı

$$\begin{aligned} \text{Ç.K} &= \frac{3 \cdot (\bar{x} - \text{Ortn.})}{S} = \frac{3 \cdot (54 - 63)}{12} \\ &= -\frac{27}{12} = -2,25 \end{aligned}$$

Buna göre dağılım negatif kayışılı yani sola çarpıktır.

Dağılımın bağıl değişkenlik katsayısını hesaplırsak

$$\begin{aligned} V &= \frac{S}{\bar{x}} \cdot 100 = \frac{12}{54} \cdot 100 \\ &= (0,22) \cdot (100) = 22 \end{aligned}$$

Bağıl değişkenlik katsayısı 20-25 aralığında olduğu için basıklığın normal dağılıma yakın olduğu yorumu yapılabilir.

(Cevap B)

56. Nicel değişken sayılarla ifadesi anlamlı olan değişkendir. Süreksiz değişken ise iki değer arasında başka değer alamayan, kendi içinde bölünmeye elverişli olmayan değişkendir. Bu açıdan cinsiyet nitel- süreksiz, aylık gelir nicel-süreklî, zeka puanı nicel-süreklî, medeni hal nitel süreksizdir. Kardeş sayısı nicel-süreksiz bir değişkendir.

(Cevap C)

57. Kararlılık anlamında güven anlamında güvenilirlik testin aynı gruba belirli bir süre ile iki kez uygulayıp (test tekrar test yöntemi) sonuçların uyumlu olmasıdır. A ve C iç tutarlık anlamında güvenilirliktir. B ve D ise geçerlik hakkında bilgi verir.

(Cevap E)

58. Öğretmen yeterlikleri, mesleki deneyimleri ve yeteneklerini öğrenciler için düzenlenecek rehberlik etkinliklerinde dikkate almak gereksizdir. Çünkü kurumlarda görev yapan tüm öğretmenler pedagojik formasyona sahip oldukları için sınıflarda görev tanımı kapsamındaki etkinlikleri yürütebilecek yeterliktedir.

(Cevap A)

59. Verilen ikilem durumu dürüstlük ve duyarlılık ilkeleri arasındadır. A seçeneği yetkinlik ilkesi ile uyumsuz. B ve C seçenekleri de dürüstlük ilkesi ile çelişmektedir. D seçeneği de duyarlılığa terstir. E seçeneğindeki davranış hem dürüstlük hem de duyarlılık ilkelerine uygundur.

(Cevap E)

60. Duyarlılık tüm bireylerin rehberlik hizmetlerinden yararlanmasını sağlama ve bu hizmetlerden yararlanma sürecinde ayrımcılığın önlenmesi ile ilgilidir. I numaralı görev bu kapsamda yer alır. Sorumluluk ise rehberlik hizmetlerini sunarken toplumsal yararı gözetmek ve bu hizmetlerin etik ilkeler kapsamında yürütülmesini sağlamaktır. Bu kapsamda II numaralı görev sorumluluk ilkesi ile uyumludur.

(Cevap B)

61. Etik ilkelerin 6 kaynağı vardır;

- Kişisel etik
- Terapötik modeller içinde örtük değerler ve etik
- Kurum politikası
- Meslek kuralları
- Meslek çevreleri ve yönergeleri
- Ahlak felsefesi
- Yasa

(Cevap E)

62. Zehra Hanım'ın öğrencilerle gerçekleştirdiği çalışma bir gruba psikolojik danışmadır. Zehra Hanım öğrencilere önleyici ve gelişimsel kapsamda bir psikoeğitim çalışması gerçekleştirmiştir. Öğrencilerin etkili çalışma becerilerini artırmak, sosyal beceriler kazandırmak için hazırlanacak bir psikoeğitim programının içeriğinde motivasyon, çalışma engelleri, öğrenme stilleri, programlı çalışma, kendini kontrol edebilme, sınav kaygısı, iletişim, çatışma çözme vb. konulara yer verilebilir.

(Cevap C)

63. Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesinde kayıtlı olduğu okulda uygulanan mevzuatın yanında aşağıdaki hususlar da dikkate alınır:
- Öğrencilerin başarıları BEP'lerine göre değerlendirilir.
  - Tüm ölçme ve değerlendirme süreçlerinde öğrencilerin yetersizlik türü, gelişim özellikleri ve eğitim performansları doğrultusunda süre, ortam, yöntem, cihaz ve materyallerde düzenlemeler yapılarak gerekli tedbirler alınır.
  - Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için merkezi sistem sınavlarında gerekli tedbirler alınır.
  - İşitme yetersizliği, zihinsel yetersizliği veya otizmi olan öğrenciler, her tür ve kademede velinin yazılı talebi ve BEP geliştirme biriminin kararı doğrultusunda yabancı dil dersinden muaf tutulabilirler. Bu öğrenciler merkezi sistem sınavlarında, yabancı dil dersi sınavından muaf tutulurlar. Öğrencilerin yabancı dil dersinden muaf olma durumu okul yönetimi tarafından e-Okul sistemine işlenir.
  - Görme yetersizliği olan öğrenciler için resim, şekil ve grafik içeren sorular kabartma olarak, betimlenerek veya bu soruların yerine eş değer sorular hazırlanarak değerlendirme yapılır.
  - Motor becerilerde yetersizliği olan öğrenciler velinin yazılı talebi doğrultusunda motor beceri gerektiren derslerin uygulamalı bölümlerinden muaf tutulurlar.
  - Öğrencilere, velinin yazılı talebi ve BEP geliştirme biriminin kararı doğrultusunda ilkökulda bir defaya mahsus olmak üzere sınıf tekrarı yaptırılabilir.

(Cevap E)

64. Oryantasyon yani duruma alıştırmaya hizmetleri özellikle okula yeni başlayanlar için ve yoğunluklu olarak da okulun açıldığı ilk haftalarda sunulan bir hizmettir. Temel amaç bireyin yeni ortama alışmasını sağlamak, uyumsuzlukları önlemektir. Verilen örnek durumda Fırat için oryantasyon hizmetleri etkili biçimde sunulsa okulun fiziki koşullarını tanıdır.

(Cevap A)

65. Görmezden gelme istenmeyen öğrenci davranışları için izlenebilecek bir yoldur. Ancak görmezden gelme daha çok basit, geçici ve ilgi çekme amaçlı davranışlarda işe yaracaktır. Soruda verilen durumda görmezden gelme, olumsuz tutumlar ve eksik öğrenmeler için harekete geçmeme sorunu daha da karışık ve köklü hale getirecektir.

(Cevap D)

66. Kültür boşluğu, kuşak çatışması, yabancılaşma ve iş/meslek dünyasında meydana gelen değişimler rehberliğin ortaya çıkmasına zemin hazırlayan sosyolojik faktörlerdendir. Bireysel farklılıklar, bireyin duygusal yönüne verilen önemin artması, bireyin gelişimi ve kendini gerçekleştirme sürecinin desteklenmesi psikolojik temellerle ilgilidir.

(Cevap E)

67. Kişilerarası ilişkiler, arkadaşlık-dostluk ilişkileri, karşı cinsle ilişkiler, iletişim, çatışma çözme, ruhsal ve duygusal sağlık ile ilgili konular problem alanına göre kişisel-sosyal rehberlik kapsamında yer almaktadır. Zeynep'e sorunlarını çözmesi için sunulması gereken hizmet de bu kapsamda olmalıdır.

(Cevap E)

68. BEP geliştirme birimi okul müdürü veya görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında;
- Rehberlik öğretmeni,
  - Öğrencinin sınıf öğretmeni,
  - Öğrencinin dersini okutan alan öğretmenleri,
  - Öğrencinin velisi,
  - Öğrenciden oluşur.

Gerektiğinde görüşlerine başvurulmak üzere, özel eğitim değerlendirme kurulundan bir üyenin BEP geliştirme birimine katılımı sağlanır. Mesleki eğitim veren özel eğitim okullarında eğitim ve öğretim hizmetlerini planlamak, izlemek ve değerlendirmek amacıyla BEP geliştirme birimine meslek derslerini okutan bir alan öğretmeni katılır.

(Cevap E)

69. Öğrencinin okul içi ya da dışı bir sosyal etkinliği, mesleği, seçmeli derslerden kendi gelişimine yardımcı olacak alanları seçmesi gibi bütün çalışmalar yöneltme ve yerleştirme hizmetleri kapsamında yer alır. Bu hizmetlerin amacı bireyi içinde bulunduğu durumdan üst basamağa, gelişimi ve uyumu açısından daha iyi bir koruma yöneltme ve yerleştirmek için çalışmaktır. Öğrenci kendini tanıdıkcı ve kendi gelişimi için faydalı olacak bilgileri edindikçe gelişimine en uygun durumlara yönelmeye başlayacaktır. Bireyin ilgi, yetenek ve ihtiyaçları doğrultusunda okul içi programlara, üst eğitim kurumlarına, iş ve mesleğe yöneltme ve yerleştirme kapsamında verilecek rehberlik hizmetleridir.

(Cevap A)

70. 2020 PDR hizmetleri yönetmeliğine göre Akademik gelişim alanı kapsamında yer alan amaçlar şunlardır. Bireyin öğrenim gördüğü okula ve okulun çevresine uyum sağlaması, okul ve sınıf kurallarını benimsemesi, okula aidiyet duygusu geliştirmesi, akademik çalışmalarında devamlılık, kararlılık ve çaba göstermesi, sorumluluk alabilmesi, çalışmalarına değer vermesi ve hayat boyu öğrenmeye yönelik uygun akademik anlayış ve sorumluluk bilinci geliştirmesi, akademik gelişimi ve başarısı için gereken bilgi, beceri ve tutumu kazanmasını içeren gelişim alanıdır.

(Cevap A)

71. I numaralı çalışmada psikolojik danışman öğrencinin probleminin nedenlerini anlamaya yönelik bir görüşme gerçekleştirmiştir. Burada amaç öğrenciyi tanıma ve hangi hizmete ihtiyacı olacağına karar vermedir. Bunun için I numaralı etkinlik bireyi tanımadır. II numaralı çalışmada ise öğrenci ihtiyaç duyduğu yardımı alabilmesi için sağlık kuruluşuna sevk edilmiştir. III numaralı çalışmada ise aile ile ortak hareket etme ve sorunun çözümüne yönelik birlikte çalışma amaçlı müşavirlik hizmeti verilmiştir.

(Cevap B)

72. Onur Bey'in anket çalışması öğrenci ihtiyaçlarını tespit etmek ve uygulanacak çalışmalara veri sağlamak içindir. Bu kapsamda yapılan çalışma araştırma-değerlendirme çalışmasıdır. Ancak göç ile ortaya çıkan sorunları tespit etmek yani uyum sorunlarını araştırmaktır. Bu açıdan uyum sağlayıcı işlev yapılan çalışmada ön plandadır.

(Cevap A)

73. Okullarda oluşturulacak rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu okul müdürü başkanlığında oluşturulur.

(Cevap C)

74. Ortaöğretim kademesinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri; öğrencinin bireysel özelliklerini değerlendirip sağlıklı bir kimlik oluşturması, ergenlik dönemindeki değişimlere uyum sağlaması, değerlerini fark etmesi ve kendi değerleri ile toplumsal değerler arasında bağ kurabilmesi, verimli, sistemli ve planlı çalışma alışkanlığı kazanması, kariyer hedefleri doğrultusunda üst öğrenim, meslek ve iş alanlarına yönelmesi amacıyla yürütülür. 'Kendi değerleri ile toplumsal değerler arasında bağ kurabilme' kazanımı lise kademesinde kimlik sürecinde gerçekleştirilebilecek bir kazanımdır.

(Cevap E)

75. Psikolojik danışma 'bireyin karar verme ve problem çözme ihtiyaçlarını karşılayarak gelişim ve uyumunu sürdürmesine yardımcı olmak amacıyla bireyle yüz yüze kurulan psikolojik yardım ilişkisidir. Verilen örnek durumda öğrencinin benlik algısı ile ilgili sorunlarını çözebilmesi, etkili sosyal beceriler geliştirebilmesi için psikolojik danışma yardımı sunulmalıdır. Psikolojik danışma amacı, sadece danışanın sorunlarını çözmek değil, danışana yardım ederek, onun tam kapasitesi ile fonksiyonda bulunmasını sağlamak ve bu sa-yede sorunlarla başa çıkma yeteneğini geliştirmektir.

(Cevap B)

REHBER ÖĞRETMENLİĞİ • 1. DENEME CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
E	C	D	C	B	E	A	D	D	D	B	C	E	C	C	B	C	B	B	C	C	E	A	C	B	E	B	B	A	D
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
C	B	B	A	A	E	A	E	B	D	E	C	E	D	A	A	C	E	D	E	B	E	B	D	E	D	B	C	E	C
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75															
A	E	E	D	B	A	E	D	B	D	A	C	D	C	C															

REHBER ÖĞRETMENLİĞİ • 2. DENEME CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
E	C	D	B	E	A	B	E	E	A	C	A	B	D	B	B	C	C	E	D	A	A	C	B	A	A	D	B	E	D
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
B	C	D	A	E	A	A	E	B	E	C	E	B	E	E	D	C	E	E	D	C	B	A	A	B	D	B	A	C	A
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75															
B	E	E	A	D	C	A	B	D	B	C	B	E	C	E															

REHBER ÖĞRETMENLİĞİ • 3. DENEME CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
A	D	B	D	E	B	C	D	C	C	A	E	B	B	E	A	D	C	A	A	B	E	E	E	B	A	E	B	B	D
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
A	A	E	D	E	B	D	C	A	C	D	E	A	C	D	E	A	C	A	C	B	A	C	C	D	D	D	A	E	E
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75															
A	B	A	C	A	B	D	E	C	C	C	A	E	A	D															

REHBER ÖĞRETMENLİĞİ • 4. DENEME CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
C	B	B	A	B	E	A	D	A	C	E	C	C	A	E	B	B	E	A	A	E	D	D	B	C	A	E	B	B	A
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
C	C	D	A	A	C	E	B	C	E	E	D	A	E	B	C	D	C	A	B	B	B	E	D	A	A	E	C	B	B
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75															
C	B	C	C	C	A	E	D	B	D	C	B	C	C	B															

REHBER ÖĞRETMENLİĞİ • 5. DENEME CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
D	D	D	B	E	A	E	C	E	A	D	D	E	B	E	C	D	B	A	A	C	D	A	A	C	E	A	C	A	A
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
B	D	C	B	D	B	A	D	A	C	A	D	A	C	D	A	A	D	B	B	A	A	E	A	B	C	E	A	E	B
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75															
E	C	E	A	D	E	E	E	A	A	B	A	C	E	B															

5'LI DENEME SETİ

